W.E. JOHNS

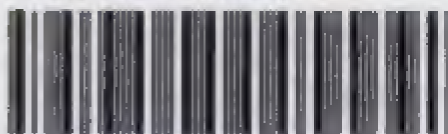
M. PERALES

BIGGLES

presenteert... MANUEL PERALES

NORMANDIE-NIEMEN/1

8

BIGGLES

presenteert... MANUEL PERALES

NORMANDIE-NIEMEN / 1

RAYAK-KHATIONKI – September 1942/Juli 1943

Scenario, tekening en illustratie : Manuel PERALES
Voorwoord: Alexandre AVDEEV, Ambassadeur van de Russische Federatie in Frankrijk

Vertaling: Frits van der Heide

MIKLO

BRIGADEGENERAAL JOSEPH RISSO

Geboren in 1920, ex-jachtvlieger bij de groep Normandie-Niemen, met elf bevestigde overwinningen. Compagnon de la Libération, Kruis van de Nationale Orde van Verdienste, Croix de Guerre, Orde van de Rode Vlag, Alexander Newsky-orde, Orde van de Oorlog voor het Vaderland, Médaille de la Victoire en Grootkruis van het Legioen van Eer.

GEORGES MASUREL

Geboren in 1921, mecanicien van Joseph Risso bij het squadron Normandie-Niemen. Na de oorlog vlieger bij de civiele luchtvaart. Officier van het Legioen van Eer, houder van het Oorlogskruis met Palm, van de Médaille Militaire, van de Médaille Coloniale "Libië" et "Syrië", van La Croix du Combattant, van de Herdenkingsmedaille 1939-1945, van de Medaille voor Vrijwilligersdiensten in het vrije Frankrijk en zes sovjetrussissche onderscheidingen. Tegenwoordig voorzitter van de vereniging van oud-strijders van het jachtregiment Normandie-Niemen.

Ik dank de volgende personen voor hùn onmisbare hulp bij de totstandkoming van dit album:
Mevrouw Nathalie Fagnou, directeur van het museum Normandie-Niemen in Les Andelys.
De heer Philippe Gras van het documentatiecentrum van het Lucht- en Ruimtevaartmuseum op Le Bourget.
Jean-Claude Augst, Philippe Bentresque, Frédéric Bruyelle en Jean-Luc Claessens.
En tenslotte mijn dank aan mijn uitgever Claude Lefrancq, die vanaf het eerste begin in dit project heeft geloofd.

D/2005/7968/02
I.S.B.N. 90-76737-17-7

Gedrukt in België
April 2005

Voorwoord

DE NOBELE RIDDERS VAN HET LUCHTRUIM

Alle kinderen van de wereld willen zijn zoals hun favoriete helden. Ze hebben gelijk. Het is geweldig om je te spiegelen aan die moedige, eerlijke mannen op wie soms het hele land trots is. Helaas zijn vandaag de dag de kinderhelden meer en meer bovennatuurlijke wezens geworden met steeds minder menselijke trekjes. Ze bevechten het kwaad in de vorm van andere fantasiewezens en behalen hun overwinningen in bovennatuurlijke oorlogen.

Zo komt het dat veel kinderen tegenwoordig helaas niet meer weten dat er op deze wereld nog steeds ware helden bestaan, van wie sommigen hebben gevochten in een echte oorlog, de verschrikkelijkste van alle oorlogen: de Tweede Wereldoorlog. Zij zijn niet plotseling opgedoken uit een sprookje of een film. Ook zij zijn kind geweest. Ook zij hebben zich gespiegeld aan de helden van hun tijd. Een tijd die ver, heel ver afstaat van de lezers van dit boek.

Opeens kwam de oorlog hun land, hun huizen en hun gezinnen binnen. Een tijd van dood, vernietiging en ellende. Zo kwam voor velen van hen het moment om op hun beurt helden te worden. Het vrijheidslievende Franse volk kan trots zijn op al die mannen en vrouwen die hun naam hebben verbonden aan de geschiedenis van hun land, omdat ze niet konden accepteren dat vreemde bezetters de lakens uitdeelden op Franse bodem. Ze hebben dapper gestreden om hun land te bevrijden.

Het Verzet, de "Strijdkrachten van het Vrije Frankrijk" telde veel van dit soort helden in zijn rangen. Het *Normandie-Niemen* squadron schreef een heroïsche bladzijde in de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog. De piloten van deze eenheid worden door Fransen én Russen als helden beschouwd, omdat de Fransen en Russen tijdens deze oorlog gezamenlijk vochten tegen een gemeenschappelijke vijand die het op hun vaderland had gemunt. Samen hebben zij overwonnen. Een glorieuze Overwinning, nu zestig jaar geleden!

Jonge vrienden, vergeet tijdens het lezen van dit boek niet dat we misschien wel ons bestaan te danken hebben aan die geweldige, dappere mannen, die nobele ridders van het luchtruim, mensen als Marcel Lefèvre, Louis Delfino, Roland de la Poype, Marcel Albert, François de Joffre, Roger Sauvage, Pierre Pouyade en velen van hun krijgsmakkers. En sla nu de bladzijde maar om en stort je in de heldendaden van deze buitengewone mannen. Je zult er geen spijt van hebben!

Alexandre Avdeev
Buitengewoon en gevolmachtigd Ambassadeur van de Russische Federatie in Frankrijk.

Parijs, 2005

NORMANDIE-NIEMEN

FRANKRIJK, JUNI 1940. ONDANKS HEVIGE TEGENSTAND, KAN DE FRANSE LUCHTMACHT NIET VERHINDEREN DAT DE LUFTWAFFE MET DE OVERWINNING GAAT STRIJKEN. DE NEDERLAAG IS OOK TE WIJTEN AAN EEN TECHNISCHE EN NUMERIEKE ACHTERSTAND VAN DE FRANSEN. DE DUITSE INVASIE VAN FRANKRIJK IS EEN FEIT.

OP DE GROND ZIJN DE VELE VLIEGTUIGWRAKKEN HET BEWIJS VAN DE OFFERS DIE DE VLIEGERS HEBBEN GEBRACHT. DE OVERLEVENDEN HOPEN TOT HET LAATSTE MOMENT DAT DE STRIJD KAN WORDEN VOORTGEZET VANUIT DE BASES IN NOORD-AFRIKA, WAAR DE FRANSE LUCHTMACHT ZICH HEEFT TERUGGETROKKEN.

OP 22 JUNI 1940 WORDT IN COMPIÈGNE DE ONVOORWAARDELIJKE OVERGAVE GETEKEND. DRIEVIJFDE DEEL VAN FRANKRIJK IS BEZET DOOR DE DUITSERS. IN HET OVERIGE DEEL BLIJFT DE FRANSE REGERING AAN DE MACHT. MAARSCHALK PÉTAIN VESTIGT DAAR HET BEWIND VAN VICHY. MAAR DE SITUATIE IS DUIDELIJK: ALLE VIJANDELIJKHEDEN TEGEN DUITSLAND MOETEN WORDEN GESTAAKT EN DE KOLONIËN DIENEN BESCHERMD TE WORDEN TEGEN BUITENLANDSE AGRESSIE. VEEL VLIEGERS WEIGEREN ZICH NEER TE LEGGEN BIJ DE NEDERLAAG EN BESLUITEN DE OPROEP VAN GENERAAL DE GAULLE TE VOLGEN EN DE STRIJD VANUIT DE DOOR HEM GECONTROLEERDE GEBIEDEN IN HET MIDDEN-OOSTEN EN VANUIT ENGELAND VOORT TE ZETTEN. ONDER HEN IS JEAN TULASNE, COMMANDANT VAN 1/7 WING "PROVENCE", GELEGERD IN RAYAK, LIBANON. HIJ IS OP 27 NOVEMBER 1912 IN NANCY GEBOREN. NET ALS ZIJN VADER, KRIJGT HIJ ZIJN MILITAIRE OPLEIDING IN SAINT-CYR. HIJ KIEST VOOR DE LUCHTMACHT EN DIENT AANVANKELIJK BIJ EEN SQUADRON BOMMENWERPERS. LATER WORDT HIJ JACHTVLIEGER.

OP 5 DECEMBER 1940 MAAKT JEAN TULASNE ZIJN RIEMEN VAST IN DE COCKPIT VAN ZIJN "MORANE SAULNIER". OP HET PROGRAMMA STAAT EEN ROUTINE PATROUILLEVLUCHT, SAMEN MET ZIJN ONDERLUITENANT AMARGER. MAAR TULASNE KAN ZICH NIET VERENIGEN MET DE FRANSE OVERGAVE. ZIJN BESLUIT STAAT VAST.

DE MORANE VAN TULASNE DUIKT NAAR BENEDEN EN RAAKT DAARNA IN EEN VRILLE. TULASNE'S WING MAN KAN HEM IN HET DICHTE WOLKENDEK NIET VOLGEN EN VERLIEST HEM UIT HET OOG. AMARGER KAN OOK LATER GEEN SPOOR VAN HET TOESTEL VAN ZIJN COMMANDANT TERUGVINDEN. NIET [illegible] DE LUCHT, EN OOK GEEN WRAKSTUKKEN OP DE OPPERVLAKTE VAN DE ZEE...

TERWIJL IN BEIROET EEN MIS WORDT OPGEDRAGEN VOOR TULASNE, WORDT DEZE OPGENOMEN IN 274 SQUADRON VAN DE R.A.F. LATER KRIJGT HIJ DE LEIDING VAN HET SQUADRON "ALSACE". HIJ WORDT BEVORDERD TOT COMMANDANT EN GAAT IN JUNI 1942 TERUG NAAR LIBANON. POULIQUEN BELAST HEM MET HET OPRICHTEN VAN EEN NIEUW SQUADRON: 3 "NORMANDIE". DIT WORDT OFFICIEEL OP 1 SEPTEMBER 1942 IN DIENST GESTELD. DIT INITIATIEF SLUIT AAN BIJ DE WENSEN VAN GENERAAL DE GAULLE, DIE GRAAG WIL DAT FRANKRIJK ZICH OP DE EEN OF ANDERE MANIER MANIFESTEERT OP RUSSISCH GRONDGEBIED. FRANSE VLIEGERS DIE VRIJWILLIG MET DE RUSSEN TEGEN DE DUITSERS VECHTEN, ZIJN DAARVOOR IDEAAL.

DIT PROJECT IS HET GEVOLG VAN EEN PLAN VAN GENERAAL VALLIN. HET STUREN VAN EEN FRANS SQUADRON NAAR RUSLAND IS EEN GECOMPLICEERDE ZAAK. TUSSEN LONDEN EN MOSKOU WORDEN LANGE EN MOEIZAME GESPREKKEN GEVOERD. HET IS AAN ONDERSTAANDE OFFICIEREN TE DANKEN DAT DEZE GESPREKKEN UITEINDELIJK HUN VRUCHTEN ZULLEN AFWERPEN.

COMMANDANT MIRLESSE, HOOFD LUCHTMACHTSTAF F.A.F.L.* IN LONDEN

KOLONEL LUGUET, VOORMALIG LUCHTMACHTATTACHÉ IN MOSKOU

GENERAAL PETIT, CHEF VAN DE MILITAIRE MISSIE IN MOSKOU

JOSEPH POULIQUEN, ADMINISTRATIEF COMMANDANT VAN HET SQUADRON

* FORCES AÉRIENNES FRANÇAISES LIBRES (DE VRIJE FRANSE LUCHTSTRIJDKRACHTEN)

RAYAK, SEPTEMBER 1942.
DE VRIJWILLIGERS UIT LONDEN ZIJN TERUG BIJ HUN KAMERADEN IN LIBANON. GENERAAL DE GAULLE KOMT 3 SQUADRON "NORMANDIE" EEN BEZOEK BRENGEN VOOR HUN VERTREK NAAR RUSLAND.

JOSEPH RISSO, GEBOREN IN [illegible]ADOLIVE IN 1920, OPGELEID [illegible] ISTRES, KOMT BIJ DE F.A.F.L., DIENT BIJ DE R.A.F. EN MELDT ZICH ALS EEN VAN DE EERSTE VRIJWILLIGERS AAN BIJ 3 SQUADRON "NORMANDIE".
ROLAND DE [illegible] POYPE, GEBOREN IN PRADEAUX [illegible] 1920, KOMT [illegible] 1939 BIJ DE LUCHTMACHT. HAALT IN 1940 ZIJN BREVET, VOLGT JACHTVLIEGOPLEIDING IN ÉTAMPES. SLUIT ZICH AAN BIJ DE F.A.F.L. EN DIENT BIJ DE R.A.F. BIJ 602 SQUADRON, DAAR BEHAALT HIJ ZIJN EERSTE OVERWINNING TIJDENS EEN LUCHTGEVECHT.
MARCEL ALBERT, GEBOREN IN PARIJS IN 1917. VOORMALIG WERKNEMER BIJ RENAULT. MILITAIR VLIEGBREVET GEHAALD IN ISTRES. LATER TOEGEVOEGD AAN WING 1/3 OP EEN DEWOINTINE D520. TWEE OVERWINNINGEN TIJDENS DE SLAG OM FRANKRIJK. IN DECEMBER 1941 AANGEMELD BIJ DE F.A.F.L.

ALBERT LITTOLF, GEBOREN IN CORNIMONT IN 1911. OPLEIDING [illegible] CHALON-SUR-SAÔNE, BREVET IN 1931, VERVOLGENS NAAR ISTRES. EEN GEVESTIGDE ACE, MET ZES OVERWINNINGEN TIJDENS DE SLAG OM FRANKRIJK.

FRANÇOIS DE GEOFFRE, GEBOREN [illegible] PARIJS [illegible] 1917. HAALT Z'N BREVET OP Z'N 17'. GEVANGENGENOMEN DOOR DE VICHY-REGERING WEGENS EEN POGING ZICH BIJ DE F.A.F.L. AAN TE SLUITEN. HIJ KOMT PAS LATER BIJ DE GROEP "NORMANDIE". DIENT EERST BIJ HET SQUADRON "LAFAYETTE".

MARCEL LEFÈVRE, GEBOREN [illegible] ANDELYS [illegible] 1918. BREVET [illegible] 1937. VERZAMELT BINNEN KORTE TIJD EEN INDRUKWEKKEND AANTAL VLIEGUREN. HIJ WORDT IN BORDEAUX DOOR DE FRANSE OVERGAVE VERRAST EN SPEELT EEN HOOFDROL [illegible] EEN SPECTACULAIRE ONTSNAPPING NAAR GIBRALTAR, SAMEN MET MARCEL ALBERT [illegible] ALBERT DURAND.

AFGEZIEN VAN DE JACHTVLIEGERS, SPELEN OOK ANDERE PERSONEN EEN BELANGRIJKE EN VERANTWOORDELIJKE ROL BIJ HET REILEN EN ZEILEN VAN DE GROEP "NORMANDIE".

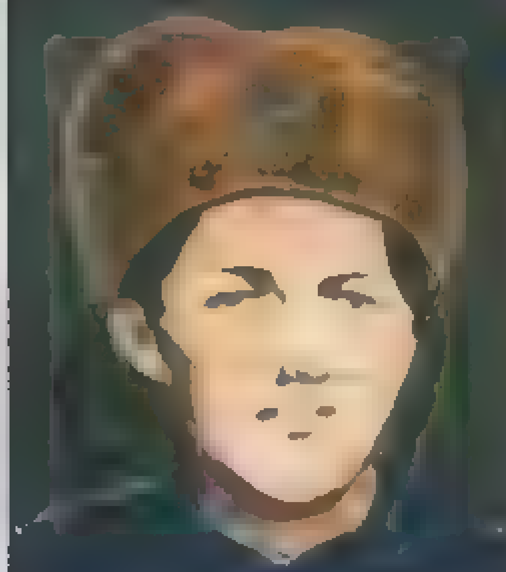
ALEX MICHEL, GEBOREN IN MONS OP 27 JULI 1906. WERKTUIG-BOUWKUNDIGE. INGENIEUR VAN DE GROEP. HIJ IS VERANTWOORDELIJK VOOR HET TECHNISCHE PERSONEEL VAN DE "NORMANDIE".

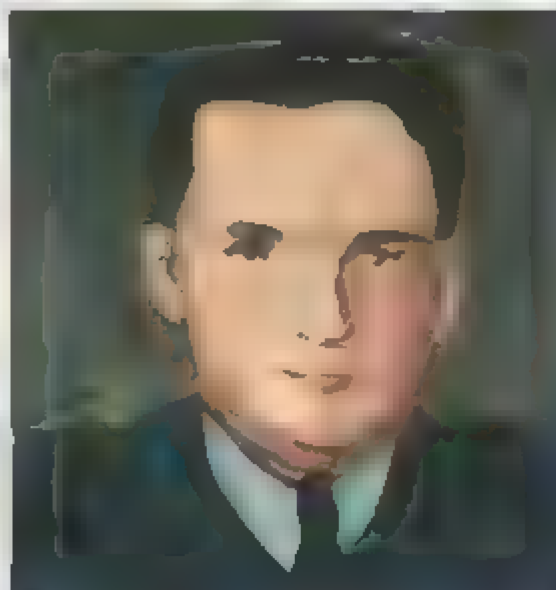
LOUIS DUPRAT, GEBOREN IN BAYONNE OP 15 DECEMBER 1909. VERVULT BINNEN DE "NORMANDIE" DE POSITIE VAN HOOFDMECANICIEN.

JEAN DE PANGE, GEBOREN IN PARIJS OP 29 MAART 1917. IN HET BEGIN VAN DE OORLOG AANVANKELIJK NAVIGATOR IN EEN BOMMENWERPER. BIJ DE "NORMANDIE" IS HIJ VERBIN-DINGSVLIEGER.

MICHEL SCHICK, GEBOREN IN MOSKOU OP 24 MEI 1918. GENATURALISEERD FRANSMAN. VLIEGOPLEIDING IN ENGELAND. VERBINDINGSOFFICIER VAN DE GROEP EN TEVENS TOLK.

GEORGES LEBIEDINSKY, GEBOREN IN KIEV OP 20 JANUARI 1912. HIJ SPREEKT GOED RUSSISCH EN IS DE ARTS VAN DE "NORMANDIE". ZO NU EN DAN TREEDT HIJ OP ALS TOLK.

IN DE EERSTE WEEK VAN NOVEMBER ONTVANGEN DE VLIEGERS EINDELIJK HUN UITREISPAPIEREN EN HUN VISA'S. DAT GEBEURT IN DE RUSSISCHE AMBASSADE IN TEHERAN.

OP ZATERDAG 28 NOVEMBER, OM ZEVEN UUR 'S OCHTENDS, VERTREKKEN DRIE SOVJET-RUSSISCHE LI-2'S, DE RUSSISCHE VERSIE VAN DE AMERIKAANSE DC-2, VAN HET VLIEGVELD VAN TEHERAN. AAN BOORD BEVINDEN ZICH VEERTIEN JACHTVLIEGERS, EEN VERBINDINGS-VLIEGER EN VIERENTWINTIG MECANICIENS. HET WORDT EEN LANGE REIS, NAAR DE BASIS IVANOVO, 250 KILOMETER TEN NOORDOOSTEN VAN MOSKOU.

TIJDENS DE REIS HEBBEN DE VLIEGERS ALLE TIJD OM NA TE DENKEN OVER DE OMSTANDIGHEDEN DIE HEN BIJ ELKAAR HEBBEN GEBRACHT. UITEINDELIJK HEBBEN ZE ALLEMAAL HETZELFDE DOEL VOOR OGEN GEHAD: DE KLEUREN VAN FRANKRIJK VERDEDIGEN OP RUSSISCHE BODEM, AAN DE ZIJDE VAN HUN SOVJET-COLLEGA'S, DIE ZICH OP DAT MOMENT IN EEN PIKZWARTE PERIODE BEVINDEN. NIEMAND WEET WAT ZE NOG TE WACHTEN STAAT EN WAT HET BELANG IS VAN HUN OPTREDEN VOOR DE GESCHIEDENIS VAN DE FRANSE LUCHTVAART.

OMDAT DOOR DE SNEEUWSTORM DE TOESTELLEN HET CONTACT MET ELKAAR VERLIEZEN, LANDEN ZE OP VERSCHILLENDE PLAATSEN IN RUSLAND: IN GOERIEV EN IN OERALSK. DANKZIJ DE TOLKEN MICHEL SCHICK, LEBIEDINSKY EN STARKOVITSJ, VERLOPEN DE EERSTE ONTMOETINGEN MET DE RUSSEN IN HARTELIJKE SFEER.

OP 2 DECEMBER, IN EEN TEMPERATUUR VAN TWINTIG GRADEN ONDER NUL, KOMT HET HELE SQUADRON SAMEN OP DE BASIS IVANOVO, DE PLAATS WAAR DE JACHTVLIEGERS WORDEN OPGELEID. ZE WORDEN ONTVANGEN DOOR COMMANDANT SJOEMOV EN OVERGEBRACHT NAAR HUN KWARTIEREN, IN NAUWELIJKS VERWARMDE GEBOUWEN.

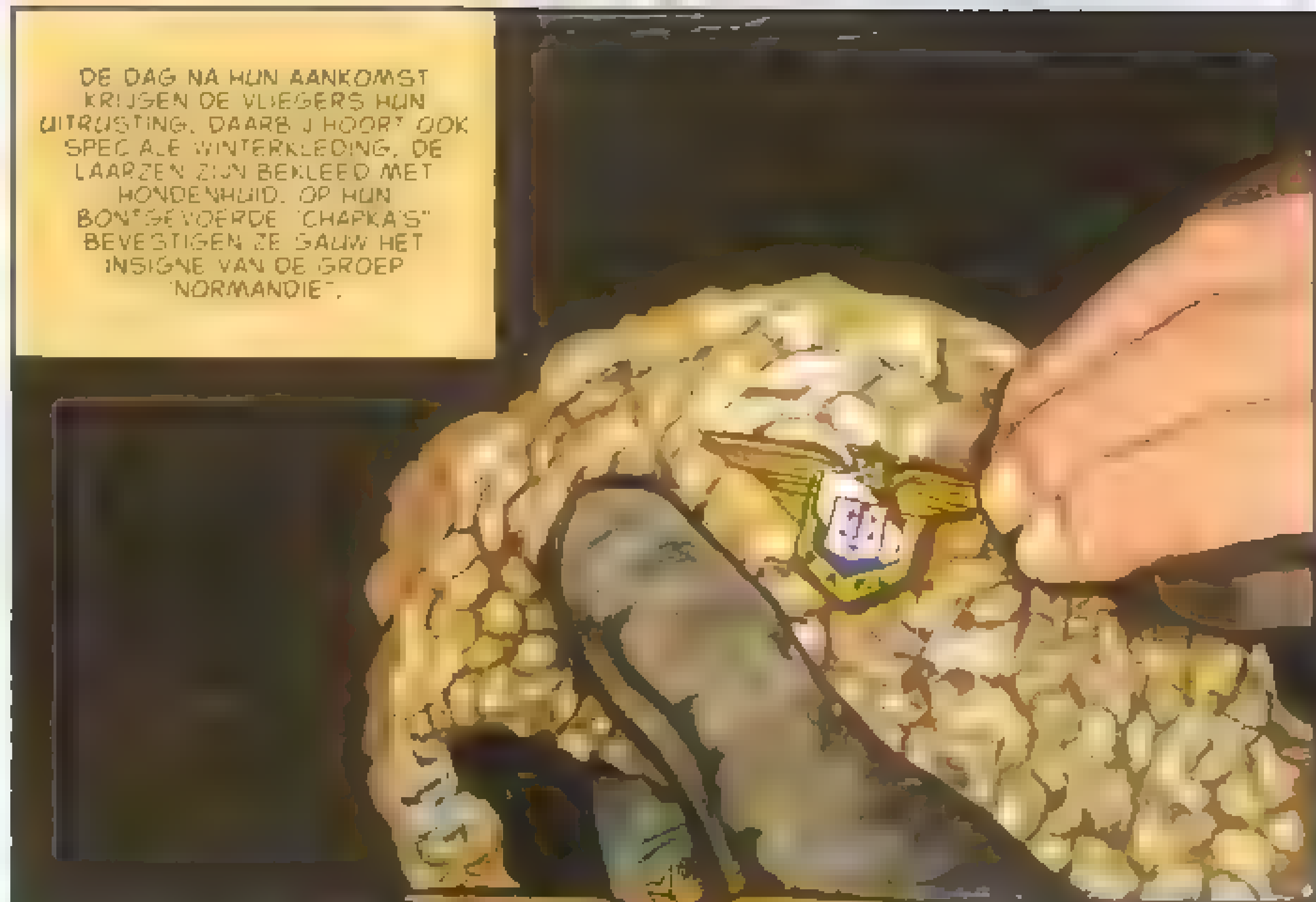
ZE ZIJN NOG MAAR NET GEARRIVEERD OF ZE KRIJGEN EEN SCHOK TE VERWERKEN. DE VORIGE DAG HEEFT GOERIEV BELANGRIJK NIEUWS ONTVANGEN. MICHEL SCHICK VERTAALT EEN ARTIKEL DAT IN EEN RUSSISCH NIEUWSBULLETIN IS VERSCHENEN.

JA, HET STAAT ER ECHT... DE FRANSE VLOOT IS BIJ TOULON TOT ZINKEN GEBRACHT. DAT BETEKENT DAT NU OOK HET ZUIDEN VAN FRANKRIJK IS BEZET.

NA EEN LANGE STILTE VERWOORDT ALBERT LITTOLF ZIJN GEDACHTEN EN DIE VAN ZIJN KAMERADEN...

DE RUSSEN LATEN ZICH NIET VERSLAAN! ZIJ VECHTEN MET ALLES WAT ZE HEBBEN, MET HUN HART, HUN ZIEL, MET HUN KAMELEN EN KOZAKKEN! MAAR OOK MET HUN TANKS EN HUN VLIEGTUIGEN! ZE WETEN DAT WE MAAR MET HEEL WEINIG ZIJN, MAAR ZE HEBBEN ONS IN HUN MIDDEN OPGENOMEN, EN ZE DELEN HUN TOCH AL KARIGE RANTSOENEN MET ONS!

HET VOEDSEL DAT ZE VAN NU AF AAN VOORGESCHOTELD KRIJGEN, IS "KACHA", EEN SOORT GIERSTEPAP, MET HIER EN DAAR EEN ONDUIDELIJK STUKJE VLEES. EN OOK "BORSJT", STOOFPOT VAN KOOL EN BIETEN, OPGEDIEND MET ZURE ROOM.

DE FRANSEN WAARDEREN AL GAUW DE FEESTEN
DIE HUN RUSSISCHE KAMERADEN ORGANISEREN.
ZE DANSEN EN ZINGEN ENTHOUSIAST MEE.

ALEXANDER YAKOVLEV

HET MOMENT IS AANGEBROKEN OM TE KIEZEN MET WELKE TOESTELLEN DE FRANSEN GAAN VLIEGEN. DE RUSSEN BIEDEN "NORMANDIE" EEN KEUS TUSSEN DIVERSE TOESTELLEN: DE ENGELSE HURRICANE EN SPITFIRE, DE AMERIKAANSE BELL P-39 OF DE RUSSISCHE YAK-1, ONTWORPEN DOOR DE GENIALE INGENIEUR ALEXANDER YAKOVLEV. TULASNE EN LITTOLF KIEZEN UITEINDELIJK VOOR DE LAATSTE. DIT VLIEGTUIG HEEFT HET VOORDEEL DAT HET BETER BESTAND IS TEGEN DE BARRE OMSTANDIGHEDEN AAN HET OOSTELIJKE FRONT. HET IS EEN SCHITTEREND TOESTEL, ZEER WENDBAAR EN LICHT, DANKZIJ EEN STEVIGE CONSTRUCTIE VAN HOUT EN LINNEN. DE YAK-1 BEREIKT EEN SNELHEID VAN 570-580 KM PER UUR. HET ZICHT VANUIT DE COCKPIT IS VOORTREFFELIJK, MAAR DE BESCHERMING VAN DE VLIEGER IS NIET OPTIMAAL. WAT BETREFT DE BEWAPENING: DE YAK-1 IS UITGERUST MET EEN 20 MM KANON, GEPLAATST IN DE AS VAN DE PROPELLER EN EEN MITRAILLEUR NAAST DE MOTORKAP, DIE DOOR DE PROPELLER HEEN SCHIET.

OP 4 DECEMBER IS DE "NORMANDIE" OFFICIEEL GEÏNTEGREERD IN DE LUCHTMACHT VAN DE SOVJET-UNIE. DE PLECHTIGHEID WORDT VERRICHT DOOR MAARSCHALK NOVIKOV. OP 19 JANUARI 1943 KRIJGT DE "NORMANDIE" DE BESCHIKKING OVER ZIJN EERSTE YAK-1'S.

AAN HET EIND VAN DE MAAND KOMEN ER NOG VIER YAKS AAN IN IVANOVO. DE VLIEGERS ZIJN VOL LOF OVER DE KWALITEITEN VAN DE YAK, MAAR ZE HEBBEN MOEITE OM ZICH TE ORIËNTEREN BOVEN HET BESNEEUWDE LAND. OOK HET INSCHATTEN VAN DE HOOGTE IS LASTIG. HET IS DAN OOK ONVERMIJDELIJK DAT ER DE EERSTE WEKEN ONGELUKKEN GEBEUREN.

OP 22 FEBRUARI NEEMT TULASNE DE LEIDING VAN 3 SQUADRON "NORMANDIE" OVER VAN COMMANDANT POULIQUEN. DEZE WORDT TOEGEVOEGD AAN DE MILITAIRE MISSIE IN MOSKOU. VANAF HET BEGIN WORDT AFGESPROKEN DAT DE RUSSEN BELAST ZIJN MET DE OPLEIDING EN DE OPERATIONELE ACTIVITEITEN. DE FRANSEN HOUDEN DE LEIDING OVER DE DIRECTIE OPERATIES EN DE ORGANISATIE VAN DE GROEP.

OP [illegible] MAART WORDEN ER WEER VIER NIEUWE YAKS AFGELEVERD. ZE BRENGEN HET TOTAAL OP VEERTIEN. DE FRANSE MECANICIENS HEBBEN WEINIG MOEITE OM ZICH AAN DE YAKS AAN TE PASSEN. DAT GELDT ECHTER NIET VOOR HET BARRE KLIMAAT DAT ER HEERST. JEAN CALORBE, DE MECANICIEN VAN TULASNE, HERINNERT ZICH LATER: "HET WAS HEEL ZWAAR. VAN 'S OCHTENDS HALF ACHT TOT VIER UUR 'S MIDDAGS MOESTEN WE AAN DE TOESTELLEN WERKEN, BUITEN, BIJ TEMPERATUREN VAN VIJFTIEN GRADEN ONDER NUL OF NOG LAGER."

DE VLIEGERS VOEREN DE TRAININGSPROGRAMMA'S VAN TULASNE NAUWGEZET UIT. DEZE OMVATTEN OOK PATROUILLEVLUCHTEN EN SCHIETOEFENINGEN.

HEREN, IK BEN TEVREDEN OVER U. UW TRAININGSPERIODE IS BIJNA AFGEROND. U HEBT BEWEZEN DAT U ONBEKENDE EN MOEILIJKE PROBLEMEN KUNT OVERWINNEN. DE BITTERE KOU, VREEMD MATERIEEL, HARDE LEVENSOMSTANDIGHEDEN EN VOORAL DE SNEEUW, DIE EEN ANDERE VLIEGTECHNIEK VEREIST. U HEBT DAT ALLEMAAL OVERWONNEN EN DAAROM VERDIENT U EEN GEPASTE BELONING. U HEBT RECHT OP VIER DAGEN VERLOF IN MOSKOU.

OP 11 MAART MAAKT DE VOLTALLIGE GROEP KENNIS MET DE LUCHTMACHTCOMMANDANT VAN DE REGIO MOSKOU. DE "NORMANDIE" TOONT OP INDRUKWEKKENDE MANIER DAT DE MANNEN KLAAR ZIJN VOOR ACTIE.

OP 20 MAART VINDT EEN DEMONSTRATIE PLAATS VOOR GENERAAL PETIT EN HET RUSSISCHE EN FRANSE PERSONEEL VAN DE BASIS IVANOVO. HET SQUADRON VLIEGT EERST OVER IN EEN FORMATIE VAN VIER PATROUILLES VAN DRIE TOESTELLEN. DAARNA VOLGT EEN GESIMULEERD LUCHTGEVECHT TUSSEN TWEE PATROUILLES VAN TWEE VLIEGTUIGEN. VERVOLGENS EEN GRONDAANVAL IN SCHEERVLUCHT DOOR TWEE PATROUILLES EN EEN SCHIETDEMONSTRATIE OP EEN GESLEEPTE SCHIETSCHIJF. TOT SLOT EEN LOOPING DOOR EEN FORMATIE VAN DRIE TOESTELLEN, EEN OVERKOMST VAN TWAALF VLIEGTUIGEN IN TRAPSGEWIJZE FORMATIE EN INDIVIDUELE SCHEERVLUCHTEN.

ALS TOEGIFT LAAT COMMANDANT TULASNE EEN SCHITTEREND STAALTJE LUCHTACROBATIEK ZIEN, MET ONDER MEER ZIJN BEFAAMDE ACHTERWAARTSE LOOPING, DIE ZIJN PUBLIEK DE ADEM IN DE KEEL DOET STOKKEN. TOT GROTE VREUGDE VAN DE VLIEGERS, IS DE "NORMANDIE" EINDELIJK OPERATIONEEL VERKLAARD. 'S AVONDS INVITEERT GENERAAL PETIT COMMANDANT CHOEMOV EN DE OFFICIEREN VAN DE GROEP EN DE BASIS UIT VOOR EEN DINER, GEVOLGD DOOR EEN VOORSTELLING IN HET THEATER VAN IVANOVO.

TWEE DAGEN LATER VERTREKKEN DERTIEN TOESTELLEN VAN DE GROEP NAAR HET FRONT. HET IS EEN VLUCHT VAN 500 KILOMETER, BEGELEID DOOR EEN BOMMENWERPER VAN HET TYPE PE-2 "SHTURMAN" (GIDS), NAAR POLOTNIANI-ZAVOD, 150 KILOMETER TEN ZUIDEN VAN MOSKOU. DRIE DC-2'S VERVOEREN DE MECANICIENS EN HET MATERIAAL. ALLEEN ROLAND DE LA POYPE BLIJFT ACHTER IN IVANOVO. ZIJN TOESTEL IS NIET VLIEGKLAAR. DRIE DAGEN LATER VOEGT HIJ ZICH ALSNOG BIJ ZIJN SQUADRON.

VOOR JEAN DE PANGE, OPGELEID VOOR RADIO-NAVIGATOR, IS HET ZIJN VUURDOOP ALS VERBINDINGSVLIEGER. HIJ HEEFT ER ALTIJD VAN GEDROOMD OM OOIT ACHTER DE STUURKNUPPEL VAN EEN VLIEGTUIG TE ZITTEN. HOEWEL HIJ SLECHTS DRIE VLIEGUREN OP ZIJN CONTO HEEFT STAAN, WEET HIJ DOOR ZIJN KENNIS DE VLUCHT MET DE U-2 PERFECT UIT TE VOEREN. HIJ RAAKT NIET UIT DE KOERS DOOR DE UITGESTREKTE SNEEUWVLAKTEN ONDER HEM. DE VOLGENDE DAG KRIJGT HIJ ZIJN EERSTE OPDRACHT: MARCEL ALBERT TERUGVINDEN, DIE TEN ZUIDEN VAN PEREMYTSL HEEFT MOETEN LANDEN.

DE PANGE ONTDEKT DE YAK VAN MARCEL ALBERT IN HET OPEN VELD. HET TERREIN EN DE WEGEN ZIJN DOOR DE INVALLENDE DOOI MODDERIG GEWORDEN. DE PANGE HEEFT DE SKI'S VAN ZIJN VLIEGTUIG DOOR WIELEN VERVANGEN EN HIJ ONDERVINDT OOK MOEILIJKHEDEN BIJ HET LANDEN. MET DE HULP VAN BOEREN EN EEN TRACTOR KAN HIJ ZIJN TOESTEL UIT DE MODDERBRIJ TREKKEN.

DE TWEE MANNEN ZIJN NAUWELIJKS OPGESTEGEN, GEBRUIK MAKEND VAN EEN GLOOIENDE HEUVEL, WANNEER DE PANGE TOT ZIJN SCHRIK MERKT DAT DE MOTOR VAN ZIJN U-2 IS UITGEVALLEN. HIJ KIJKT PANIEKERIG ROND NAAR EEN GESCHIKT TERREIN OM TE LANDEN, WANNEER HIJ ACHTER ZICH DE HARDE LACH VAN MARCEL ALBERT HOORT.

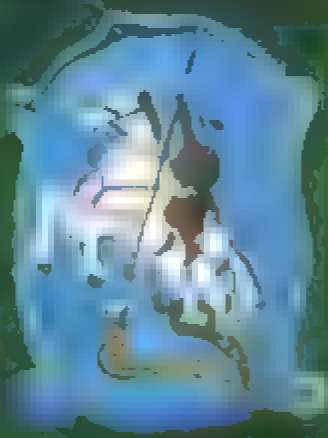
MAAK JE GEEN ZORGEN, GRAAF, IK HEB HET CONTACT UITGEZET!

DE 'NORMANDIE" KOMT IN ACTIE NAAST HET BEFAAMDE 18' REGIMENT VAN DE GARDETROEPEN, ONDER BEVEL VAN LUITENANT-KOLONEL A.E. GOBOELOV, EN BINNEN DE 303' JACHTDIVISIE VAN GENERAAL G.N. ZACHAROV. ALLEBEI ZIJN ZE ACES VAN DE SOVJET-LUCHTMACHT.
ANATOLI EMILIANOVITSJ GOBOELOV

GEORGUI N. ZACHAROV

50
YAK-1, GEVLOGEN DOOR LUITENANT-KOLONEL GOBOELOV, 18.GV IAP. (CHATIONKI, LENTE 1943).

YAK-3, GEVLOGEN DOOR GENERAAL ZACHAROV, 303 IAD, 1VA. (LITOUWEN, 1944).
HET PERSOONLIJKE INSIGNE STELT EEN RUITER VOOR DIE EEN SLANG MET HET GEZICHT VAN GOEBBELS DOODT. ZACHAROV WAS IN DE TWEEDE WERELDOORLOG AL EEN VETERAAN. HIJ HAD EERDER DEELGENOMEN AAN DE SPAANSE BURGEROORLOG.

DE 'NORMANDIE' ARRIVEERT BIJ EEN FRONT DAT NOG NAUWELIJKS GESTABILISEERD IS NA DE OVERWINNING VAN STALINGRAD. DE BEIDE PARTIJEN BEREIDEN ELK EEN ZOMEROFFENSIEF VOOR. DE FRANSE VLIEGERS ZULLEN GELAUWERDE, GOED UITGERUSTE DUITSE TEGENSTANDERS HET HOOFD MOETEN BIEDEN, VOORAL DIE VAN HET BERUCHTE 51 JACHTSQUADRON 'MÖLDERS' EN DIE VAN JG 51, ONDER BEVEL VAN HAUPTMANN JOACHIM BRENDEL. DEZE IS MET 189 OVERWINNINGEN EEN WARE VLIEGHELD.

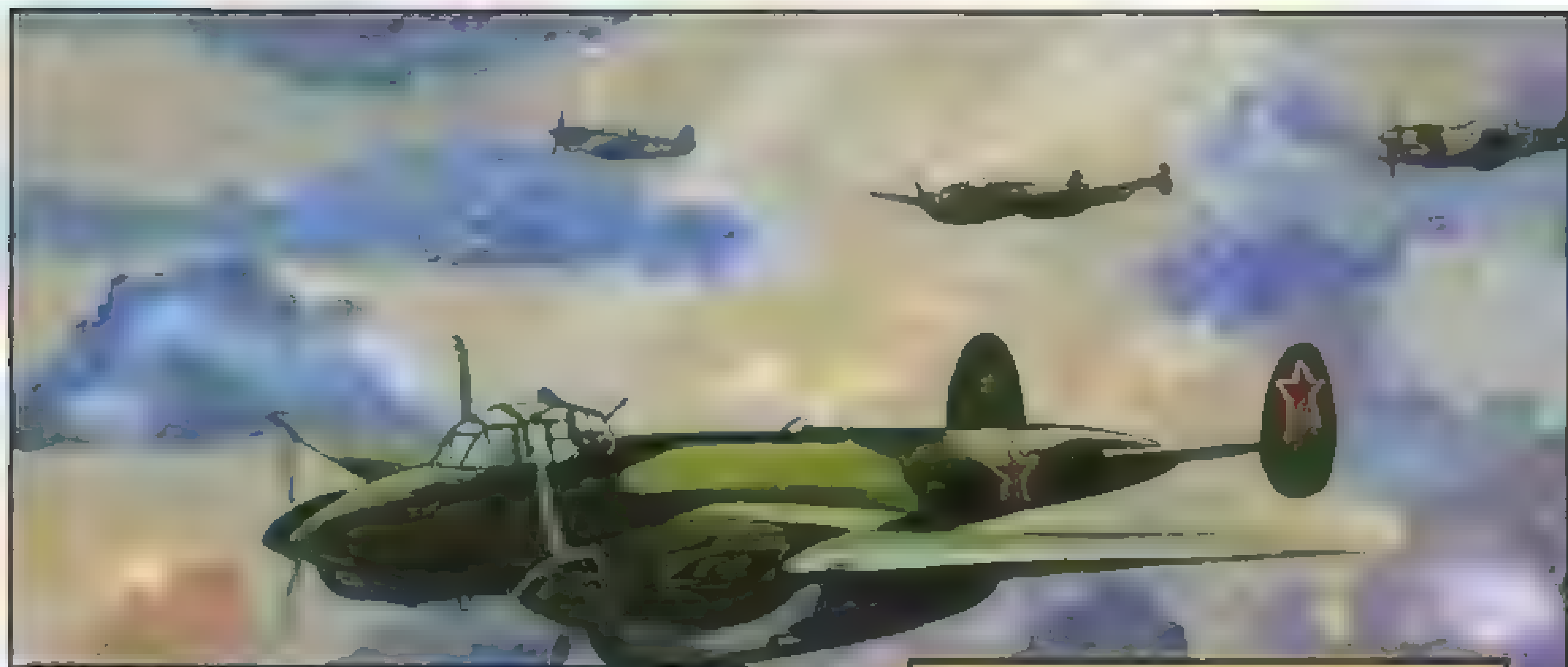
BIJ DE LUFTWAFFE TREFFEN WE OOK BUITENLANDSE SQUADRONS, ZOALS DIE VAN DE SPAANSE VRIJWILLIGERS VAN "ESCUADRILLA AZUL", VAN 15/JG 51, ONDER BEVEL VAN COMANDANTE MARIANO CUADRA. DE VLIEGERS VAN DE "NORMANDIE" ZULLEN HET OOK TEGEN HEN MOETEN OPNEMEN...

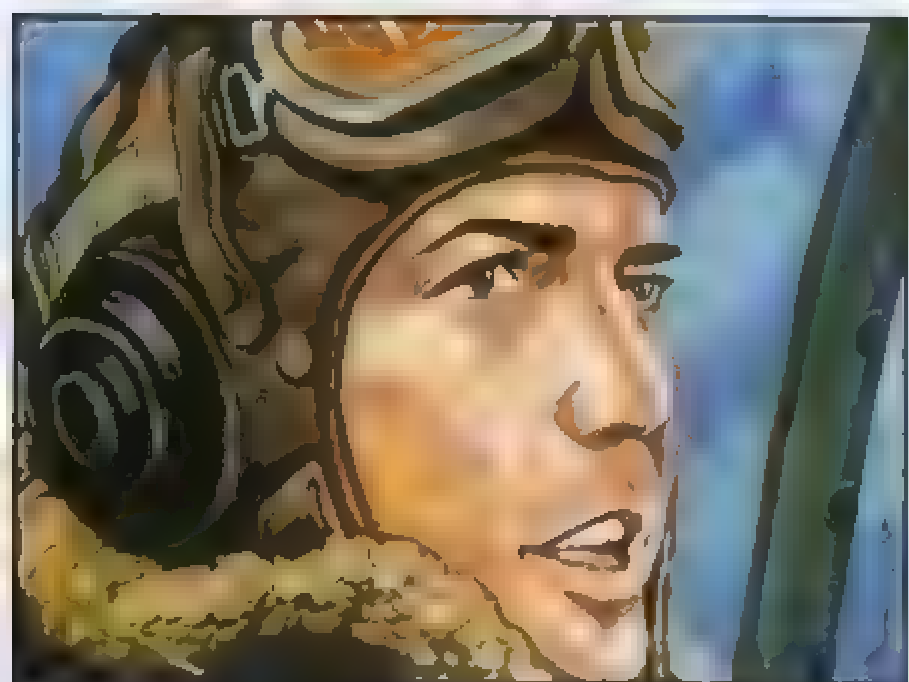

GENERAAL CHONDIAKOV, COMMANDANT VAN HET EERSTE LUCHTLEGER, VERWELKOMT HET SQUADRON "NORMANDIE". HET ZAL EERST VERKENNINGSVLUCHTEN UITVOEREN, TER BESCHERMING VAN DE BASIS. OOK ZULLEN PE-2 BOMMENWERPERS VAN HET 261' REGIMENT ONDER COMMANDANT DYMTSJENKO WORDEN GEESCORTEERD.

OP 5 APRIL WIJST TULASNE ZIJN TWEE MEEST ERVAREN VLIEGERS AAN VOOR EEN ESCORTE VAN PE-2'S BOVEN DE REGIO ROSLAV. HET ZIJN DURAND EN PREZIOSI.

EEN BLIK OP DE KAART TOONT AAN DAT DE MISSIE ZICH UITSTREKT TOT EEN HONDERDTAL KILOMETERS ACHTER DE VIJANDELIJKE LINIES. VOOR DE EERSTE KEER VERTROUWEN DE SOVJETS DE FRANSEN EEN OPDRACHT TOE BIJ OREL, WAAR DE DUITSERS BEZIG ZIJN ZICH TE HERGROEPEREN.

HALLO, PREZIOSI! OPGELET, VERDACHTE VLIEGTUIGEN! CONTROLEER CONTACT EN MUNITIE... KIJK UIT! HET ZIJN FW 190'S! WE NEMEN ER ALLEBEI EEN!

DE MISSIE VERLOOPT ZONDER PROBLEMEN. DE PE-2'S VLIEGEN ZO SNEL DAT DE YAKS MOEITE HEBBEN OM DE AFSTAND TE BEWAREN DIE NODIG IS VOOR HUN BESCHERMING. OP DE TERUGWEG ROEPT DURAND PLOTSELING EEN WAARSCHUWING OVER DE RADIO.
DE TWEE DUITSE VLIEGTUIGEN VOEREN EEN DUIKVLUCHT UIT IN DE RICHTING VAN DE FORMATIE. DE YAKS MAKEN ER ZICH ONMIDDELLIJK UIT LOS.

NA EEN SCHERPE BOCHT, EN MET VOL GAS, SLUITEN DE BEIDE YAKS HUN TEGENSTANDERS IN MET EEN TANG-BEWEGING. PREZIOSI OPENT ALS EERSTE HET VUUR. HIJ RAAKT EEN VAN DE FW 190'S VOL IN DE STAART. HET TOESTEL RAAKT IN EEN VRILLE EN STORT BRANDEND NEER.

DURAND GAAT ACHTER DE ZIJNE AAN. DE FW DRAAIT SCHERP. DURAND KRIJGT ZIJN DOELWIT IN HET VIZIER ONDER EEN HOEK VAN 75 GRADEN, MAAR DESONDANKS SLAAGT HIJ ERIN OM DE DUITSER NIET UIT HET OOG TE VERLIEZEN. AL GAUW IS DE FOCKE WULF GEHULD IN VLAMMEN.

DURAND EN PREZIOSI KUNNEN HUN
OGEN NAUWELIJKS GELOVEN... IN
EEN PAAR SECONDEN TIJD NOTE-
REN ZE DE EERSTE TWEE OVER-
WINNINGEN VAN DE "NORMANDIE"!

DE OVERWINNING VAN ONDERLUITENANT
ALBERT DURAND WORDT EERST ALS
WAARSCHIJNLIJK GENOTEERD. DE
VOLGENDE DAG WORDT HIJ DOOR
RUSSISCHE TROEPEN BEVESTIGD. ZE
HEBBEN DE DUITSER ZIEN NEERSTORTEN.
HET IS EEN SCHITTERENDE AANVULLING
OP DE VIER OVERWINNINGEN DIE HIJ
TIJDENS DE SLAG OM FRANKRIJK HEEFT
BEHAALD, TOEN HIJ NOG VLOOG BIJ
G.C.III/1.

MAJOOR DYNTSJENKO, DE COMMANDANT VAN HET 216e REGIMENT BOMMENWERPERS, WENST DE FRANSE VLIEGERS VAN HARTE GELUK. DEZE ONTVANGEN DE VOLGENDE DAG EEN TELEGRAM VAN COMMANDANT CHONDIAKOV VAN HET EERSTE LUCHTLEGER. HIJ DANKT HEN ERVOOR DAT ZE ZIJN PILOTEN VEILIG NAAR HUN BASIS HEBBEN GEBRACHT.

DE VOLGENDE WEEK VERLOPEN DE OPERATIES ZONDER VEEL BIJZONDERHEDEN. DE VIJAND LAAT ZICH NIET ZIEN. OM TE VERMIJDEN DAT HET GEBREK AAN ACTIE TEN KOSTE GAAT VAN HET MOREEL VAN ZIJN VLIEGERS, NEEMT TULASNE OP 13 APRIL EEN BESLUIT. HIJ GEEFT ZIJN JACHTVLIEGERS MIN OF MEER CARTE BLANCHE IN DE SECTOR SPAS-DEMIANSK.

DE FORMATIE BESTAAT UIT DRIE PATROUILLES VAN TWEE: TULASME-DERVILLE, DURAND-POZNANSKI EN MAHÉ-BIZIEN. TEGEN 15.00 *UUR* ZITTEN ZE BOVEN DE DUITSE LINIES, EEN TIENTAL KILOMETERS TEN NOORDEN VAN SPAS-DEMIANSK. DE DRIE PATROUILLES VLIEGEN IN TRAPSGEWIJZE FORMATIE. ZE BESCHERMEN ELKAAR DOOR DE HEMEL ZORGVULDIG AF TE ZOEKEN NAAR VIJANDELIJKE TOESTELLEN.

GEZIEN! PAS OP, NORMANDIËRS, 444*! FW 190'S BOVEN JULLIE!

EEN GROEP VAN ACHT FW 190'S VALT UITEEN IN TWEE SECTIES. EEN DAARVAN VALT DE PATROUILLE DURAND-POZNANSKI AAN. MAHÉ EN DURAND MAKEN ONMIDDELLIJK EEN ZWENKING OM HUN KAMERAAD POZNANSKI TE BESCHERMEN. DEZE IS NOG NIET ZO ERVAREN IN LUCHTGEVECHTEN.

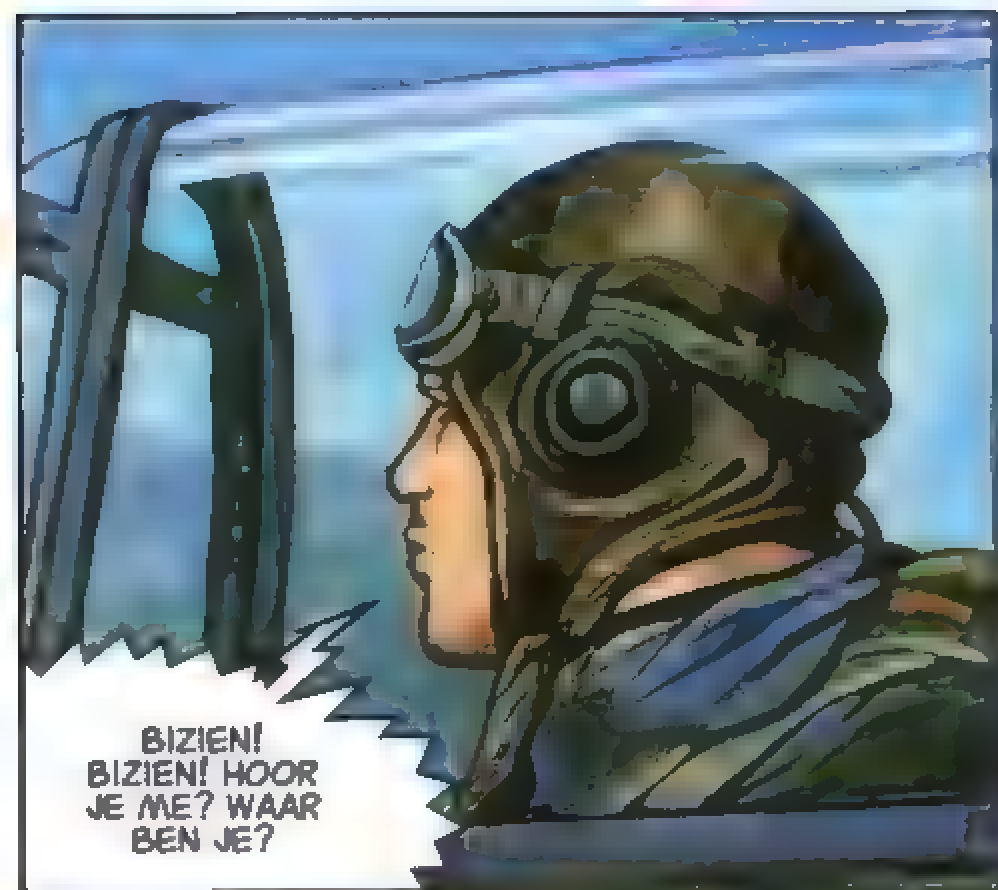
* 444: RADIOCODE VOOR "VIJAND IN ZICHT".

EEN WILDE STRIJD BRANDT LOS TUSSEN DE YAKS EN DE DUITSE JAGERS. DE TOESTELLEN DRAAIEN OM ELKAAR HEEN EN PROBEREN DOOR STEEDS SCHERPERE BOCHTEN TE MAKEN UIT DE VUURLINIE VAN HUN TEGENSTANDERS TE BLIJVEN. MAHÉ RICHT ZIJN VIZIER OP EEN VAN DE FOCKE WULFS EN HOUDT OVER ZIJN SCHOUDER ZIJN WING MAN BIZIEN IN DE GATEN. DEZE HEEFT MOEITE OM HEM IN ZIJN MANOEUVRE TE VOLGEN.

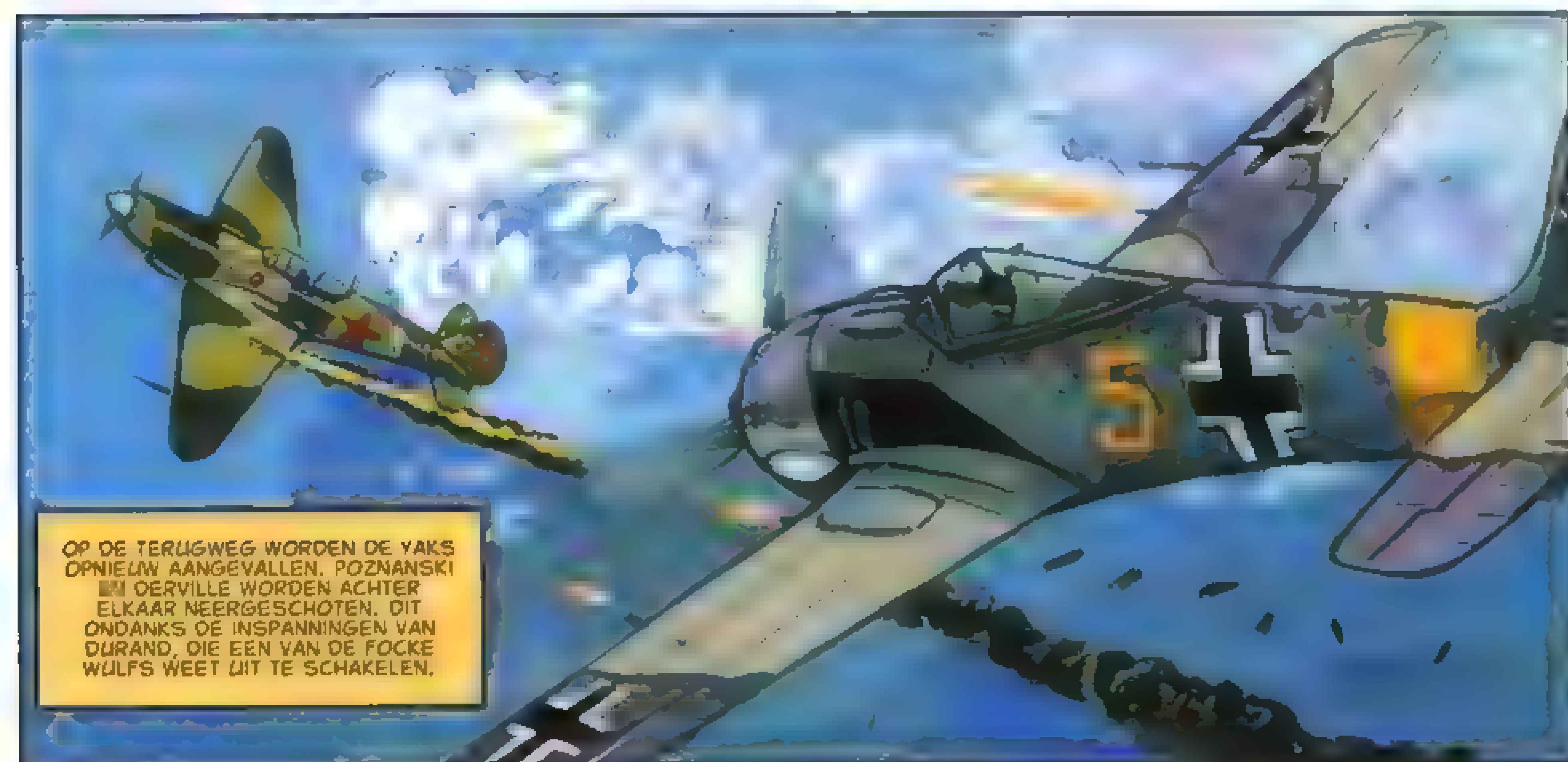
BLIJF NIET ACHTER! BLIJF BIJ ME, BIZIEN! BLIJF BIJ ME, VERDOMME!

MAHÉ DRUKT LANG OP DE VUURKNOP. DE MITRAILLEURS EN HET KANON VAN DE YAK SPUWEN VUUR. YVES MAHÉ ZIET HOE DE FOCKE WULF PLOTSELING UIT ZIJN KOERS RAAKT. HET TOESTEL LAAT EEN ZWARTE ROOKPLUIM EN EEN VURIGE SLIERT VAN BRANDENDE BENZINE ACHTER ZICH.

DE ANDERE VIJANDELIJKE JAGERS GEVEN HET OP EN VERWIJDEREN ZICH DOOR EEN DUIKVLUCHT TE MAKEN. MAHÉ ZIT ZONDER MUNITIE EN KIJKT OF HIJ ZIJN KAMERAAD ERGENS KAN VINDEN. TEVERGEEFS. DE ANDERE YAKS HERGROEPEREN ZICH.

BIZIEN! BIZIEN! HOOR JE ME? WAAR BEN JE?

HALLO, HIER RAYAK 1! VERZAMELEN BOVEN HET MILIATINO MEER, HOOGTE 2500!

OP DE TERUGWEG WORDEN DE YAKS OPNIEUW AANGEVALLEN. POZNANSKI [redacted] DERVILLE WORDEN ACHTER ELKAAR NEERGESCHOTEN. DIT ONDANKS DE INSPANNINGEN VAN DURAND, DIE EEN VAN DE FOCKE WULFS WEET UIT TE SCHAKELEN.

DE "NORMANDIE" HEEFT ZIJN EERSTE VERLIEZEN GELEDEN: DRIE VLIEGERS IN NOG GEEN ACHT MINUTEN. DE ANDERE PILOTEN EN HET GRONDPERSONEEL OP DE BASIS HEBBEN BIJ DE TERUGKEER VAN HUN MAKKERS SNEL IN DE GATEN DAT HET DEZE KEER NIET GOED IS AFGELOPEN.

GENERAAL CHONDIAKOV GAAT ONMIDDELLIJK NAAR DE BASIS POLOTNIANI-ZAVOD OM ZIJN DEELNEMING TE BETUIGEN AAN COMMANDANT TULASNE. HIJ HERINNERT HEM AAN ZIJN WAARSCHUWING TIJDENS HUN EERSTE ONTMOETING.

WEES OP JE HOEDE VOOR DE KRACHT EN DE SLUWHEID VAN DE VLIEGERS VAN DE LUFTWAFFE!

MARCEL YVES BIZIEN
GEBOREN OP 30 NOVEMBER 1920 IN NEUVILLE-LES-DIEPPES (SEINE-MARITIME). OPGELEID AAN DE LUCHTVAARTSCHOOL VAN DE VLIEGCLUB IN DIEPPE. BIJ HET UITBREKEN VAN DE OORLOG IN DIENST GETREDEN BIJ DE LUCHTMACHT. VOOR DE DUITSE OPMARS UITGEWEKEN NAAR ENGELAND, SAMEN MET EEN TWINTIGTAL KAMERADEN. SLUIT ZICH OP 21 JUNI 1940 AAN BIJ DE F.A.F.L. HIJ KRIJGT NA ZIJN DOOD EEN POSTUME ONDERSCHEIDING.

ANDRÉ POZNANSKI
GEBOREN OP 30 JUNI 1921 IN BADEN (OOSTENRIJK). KOMT BIJ DE LUCHTMACHT OP 10 OKTOBER 1939. KRIJGT ZIJN OPLEIDING AAN DE VLIEGSCHOOL IN BORDEAUX. GAAT OP 7 JULI 1940 NAAR ENGELAND EN MELDT ZICH AAN BIJ DE F.A.F.L. BIEDT ZICH OP 1 SEPTEMBER 1942 AAN ALS VRIJWILLIGER VOOR DE GROEP "NORMANDIE". ONDERSCHEIDINGEN: CHEVALIER DE LA LÉGION D'HONNEUR EN HET CROIX DE GUERRE.

RAYMOND DERVILLE
GEBOREN OP 27 FEBRUARI 1914 IN ROUBAIX. BREVET VOOR DE BURGERLUCHTVAART IN RONCHIN (LILLE). GAAT BIJ DE LUCHTMACHT EN HAALT ZIJN MILITAIRE BREVET IN AUGUSTUS 1935, IN ISTRES. BIJ HET UITBREKEN VAN DE OORLOG IS HIJ RESERVEOFFICIER. GAAT NAAR ENGELAND EN MELDT ZICH OP 28 JUNI 1940 AAN BIJ DE F.A.F.L. HIJ WORDT GEVANGENGENOMEN DOOR DE DUITSERS EN WAARSCHIJNLIJK GEFUSILLEERD. DAT WAS VOLGENS HET BEVEL VAN MAARSCHALK KEITEL HET LOT VAN ALLE FRANSE PILOTEN DIE AAN HET RUSSISCHE FRONT GEVANGEN WERDEN GENOMEN.

GENERAAL CHONDIAKOV IS BEHOORLIJK AANGESLAGEN DOOR DE VERLIEZEN. HIJ HEEFT EEN LANG GESPREK MET TULASNE EN DRINGT ER BIJ HEM OP AAN OM VAN NU AF AAN ALLES TE DOEN WAT MOGELIJK IS OM ERVOOR TE ZORGEN DAT DE GROEP NIET GEDECIMEERD WORDT. "NORMANDIE" MOET ABSOLUUT BLIJVEN BESTAAN. HIJ VINDT DE BESLISSING VAN TULASNE "OM ZONDER ENIGE VOORZORG EEN ZO ZWAKKE EN ONERVAREN EENHEID NAAR HET FRONT TE STUREN, EEN ERNSTIGE BEOORDELINGSFOUT, DIE NOOIT MEER GEMAAKT MAG WORDEN." DE GENERAAL ZEGT DAT VOORZICHTIGHEID DES TE MEER GEBODEN IS, OMDAT DE GROEP "NORMANDIE" WELDRA POLOTNIANI-ZAVOD ZAL VERLATEN EN OVERGEPLAATST ZAL WORDEN NAAR HET CENTRUM VAN DE STRIJD.

DE AVOND VAN HET BEZOEK VAN GENERAAL CHONDIAKOV, KRIJGEN DE VLIEGERS VAN DE "NORMANDIE" OPDRACHT HUN BOELTJE TE PAKKEN EN ZICH TE BEGEVEN NAAR MOSALSK, ONGEVEER VEERTIG KILOMETER VERWIJDERD VAN DE FRONTLINIES. HET GRONDPERSONEEL EN HET MATERIAAL WORDT MET TRANSPORTVLIEGTUIGEN OVERGEBRACHT.

HET SQUADRON VAN TULASNE, DAT NU IS TERUGGEBRACHT TOT ELF VLIEGERS, WORDT ONTVANGEN DOOR GENERAAL GEORGUI ZACHAROV, COMMANDANT VAN DE 303e LUCHTDIVISIE. DIT IS EEN ELITE-EENHEID, UITGERUST MET DE BESTE VLIEGTUIGEN, BESTAANDE UIT VIER REGIMENTEN, WAARONDER HET FAMEUZE 18e JACHTREGIMENT. DE "NORMANDIE" ZAL VAN DIE UNIT DEEL UITMAKEN.

IN MOSALSK HEEFT DE DOOI EEN SOORT MOERAS GEMAAKT VAN HET VLIEGVELD. DE STARTBAAN IS ONBRUIKBAAR EN DE VLIEGTUIGEN STAAN WERKELOOS AAN DE GROND. MAAR HET LEEFKLIMAAT EN DE HUISVESTING VAN DE VLIEGERS ZIJN AANMERKELIJK VERBETERD.

DE RUSSEN HEBBEN HUN SPARRENHOUTEN HUTTEN EN HET ENIGE FATSOENLIJKE GEBOUW VAN DE BASIS AFGESTAAN AAN DE VLIEGERS. EEN HEEL VERSCHIL MET DE GEBRUIKELIJKE "ZIEMLENKAS", HALF IN DE GROND INGEGRAVEN ONDERKOMENS, AFGEDEKT MET RONDHOUT, TAKKEN EN MOS.

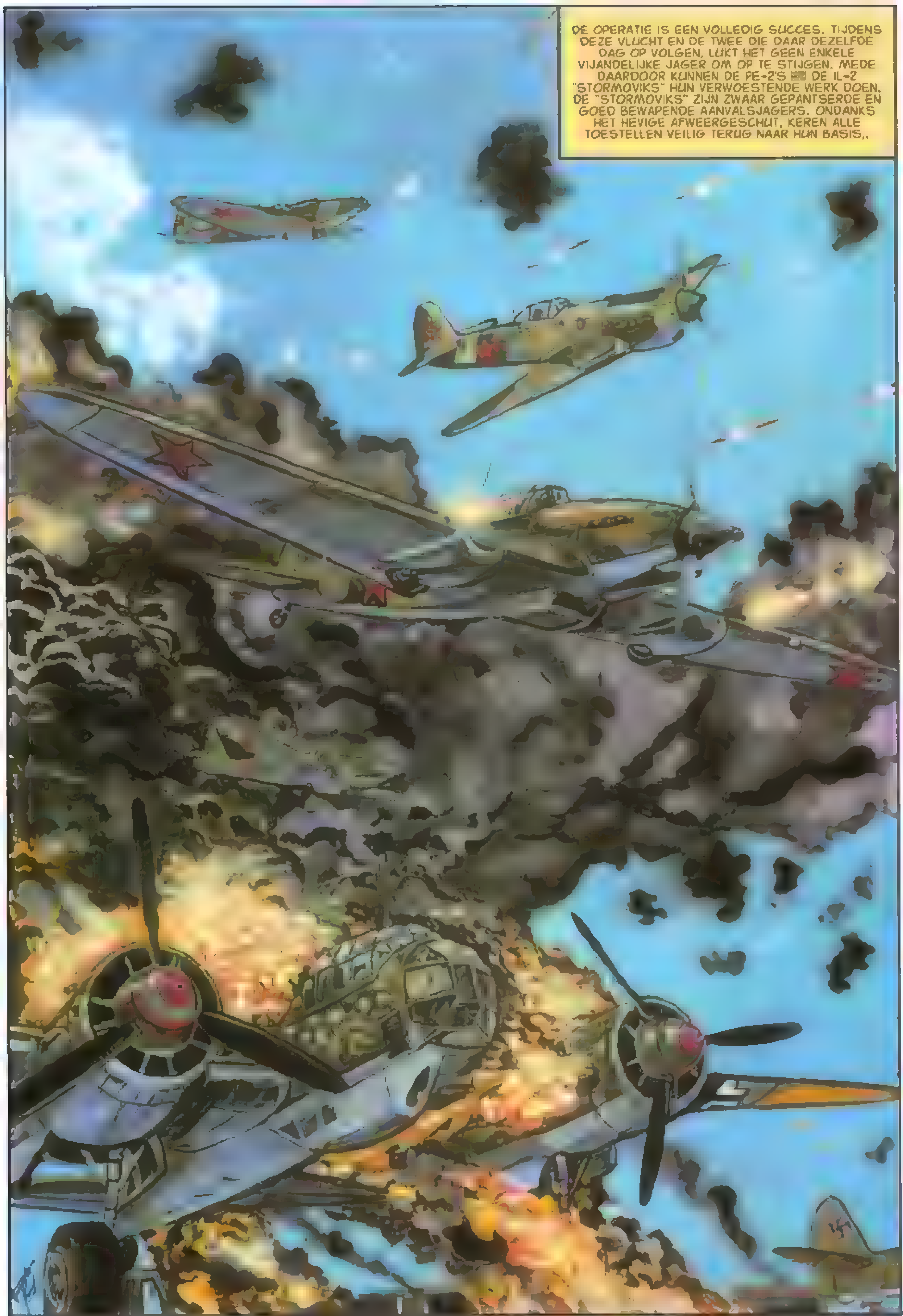

DOKTER GEORGES LEBIEDINSKY HOUDT ZICH BEZIG MET HET VERZORGEN VAN KLEINE WONDEN EN GEVALLEN VAN VOEDSELVERGIF, GING "EN GEVOLGE VAN HET ETEN VAN BEDORVEN RANTSOENEN. WANNEER ER EEN PAAR GEVALLEN VAN TYFUS WORDEN GEDIAGNOSTICEERD, IS EEN ALGEMENE VACCINATIE NOODZAKELIJK.

TOT GROTE VERBAZING VAN LEBIEDINSKY, VERZET COMMANDANT TULASNE ZICH CATEGORISCH TEGEN DE INENTING. TULASNE VERDEDIGT OOK EEN AANTAL WEIGERAARS ONDER ZIJN VLIEGERS. ZIJ WILLEN ZICH NIET "IN HUN KONT LATEN PRIKKEN DOOR EEN SADISTISCHE ARTS, ZOALS AL ZIJN COLLEGA'S."

TULASNE ONTVANGT ALTIJD GRAAG DE SOVJET-PERS. DE GROEP "NORMANDIE" GENIET EEN GROEIENDE BEKENDHEID. DEZE IS VOOR EEN GROOT DEEL TE DANKEN AAN DE REPORTAGES EN ARTIKELEN VAN DE BEROEMDE SCHRIJVER EN JOURNALIST ILYA EHREMBURG. HIJ IS EEN VAN DE TROUWSTE VRIENDEN VAN DE FRANSE EENHEID.

DE DAG NA HUN AANKOMST IN MOSALSK, KRIJGEN DE FRANSE VLIEGERS EEN OPDRACHT VAN GENERAAL CHONDIAKOV. ZE MOETEN VERHINDEREN DAT ER TIJDENS HET BOMBARDEMENT VAN DE BASIS SECHA DOOR DE SOVJET-LUCHTMACHT VIJANDELIJKE VLIEGTUIGEN OPSTIJGEN. DE FRANSEN WORDEN VERGEZELD VAN EEN PATROUILLE VAN HET 18e GARDEREGIMENT, ONDER BEVEL VAN TULASNE.

TULASNE SELECTEERT VOOR DEZE MISSIE ZIJN MEEST ERVAREN VLIEGERS, ONDER HEN KAPITEIN LITTOLF, LUITENANT BÉGUIN, ONDERLUITENANT MAHÉ EN ONDERLUITENANT LEFÈVRE. OM 04.20 UUR 'S OCHTENDS, STIJGT EEN EENHEID VAN TWAALF JAGERS OP VAN DE MODDERIGE BAAN VAN MOSALSK. DE OOSTELIJKE HEMEL WORDT GEKLEURD DOOR HET EERSTE MORGENLICHT.

DE OPERATIE IS EEN VOLLEDIG SUCCES. TIJDENS DEZE VLUCHT EN DE TWEE DIE DAAR DEZELFDE DAG OP VOLGEN, LUKT HET GEEN ENKELE VIJANDELIJKE JAGER OM OP TE STIJGEN. MEDE DAARDOOR KUNNEN DE PE-2'S EN DE IL-2 "STORMOVIKS" HUN VERWOESTENDE WERK DOEN. DE "STORMOVIKS" ZIJN ZWAAR GEPANTSERDE EN GOED BEWAPENDE AANVALSJAGERS. ONDANKS HET HEVIGE AFWEERGESCHUT, KEREN ALLE TOESTELLEN VEILIG TERUG NAAR HUN BASIS,.

NA TERUGKEER VAN DEZE MISSIE TER BESCHERMING VAN DE BOMMENWERPERS, MERKEN DE FRANSE VLIEGERS TOT HUN VERRASSING DAT VEEL PE-2'S EEN VROUWELIJKE BEMANNING HEBBEN. ZIJ DOEN IN VAKMANSCHAP EN DAPPERHEID NIET ONDER VOOR HUN MANNELIJKE COLLEGA'S.

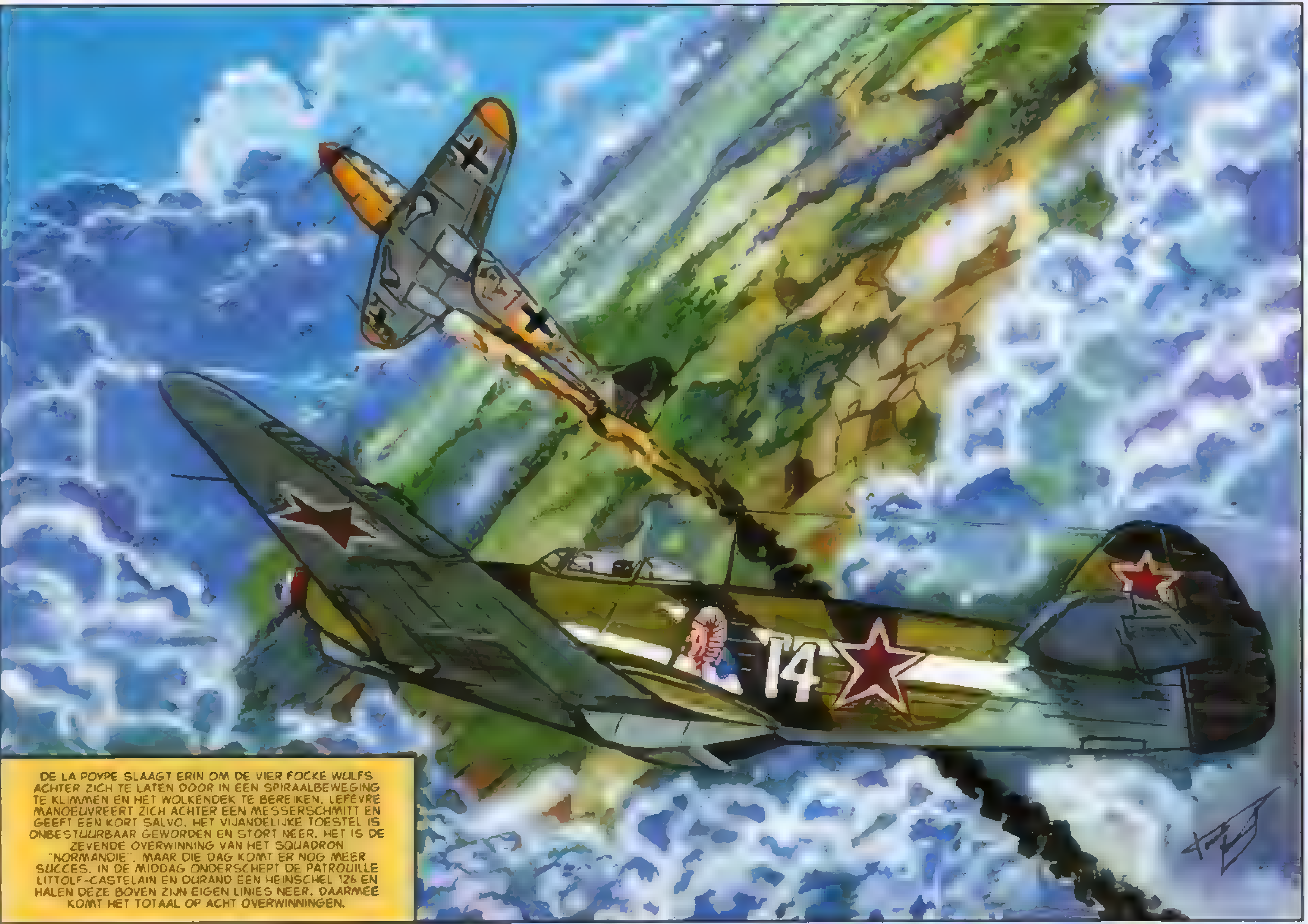
OP 2 MEI WORDT ER ALARM GESLAGEN. MARCEL LEFÈVRE OPENT OPNIEUW DE SCORE VOOR DE GROEP DOOR 2500 METER BOVEN HET FRONT EEN HEINSCHEL 126 UIT TE SCHAKELEN. HET DUITSE TOESTEL DUIKT NAAR BENEDEN, IN DE RICHTING VAN ZIJN EIGEN LINIES, EEN DIKKE ROOKSLIERT ACHTER ZICH LATEND.

DE VOLGENDE DAG VOERT MARCEL LEFÈVRE MET DE LA POYPE EEN ESCORTEVLUCHT UIT. TEGEN 17.00 UUR VERSCHIJNT ER EEN FORMATIE VAN VIER FW 190'S EN TWEE ME 109'S BOVEN HEN. DE VIJANDELIJKE TOESTELLEN ZOEKEN DEKKING [illegible] DE WOLKEN EN BEREIDEN ZICH VOOR OP EEN AANVAL. LEFÈVRE HEEFT HET GEVAAR GEZIEN EN WAARSCHUWT ZIJN WING MAN ONMIDDELLIJK.

PAS OP! RAYAK [illegible] AAN RAYAK 4! [illegible] BREAK!

BEGREPEN!

ZODRA DE DUITSE JAGERS HUN AANVAL INZETTEN, VERBREEKT ONDERLUITENANT LEFÈVRE DE FORMATIE. DE TIMING IS PERFECT. DE DUITSE VLIEGERS RAKEN GEDESORIENTEERD DOOR DE RAZENDSNELLE REACTIE VAN DE YAKS. NU MOET DE VIJAND ZIJN FORMATIE VERBREKEN OM ERVOOR TE ZORGEN BUITEN HET SCHOOTSVELD VAN DE RUSSISCHE TOESTELLEN TE BLIJVEN.

14
DE LA POYPE SLAAGT ERIN OM DE VIER FOCKE WULFS ACHTER ZICH TE LATEN DOOR IN EEN SPIRAALBEWEGING TE KLIMMEN EN HET WOLKENDEK TE BEREIKEN. LEFÈVRE MANOEUVREERT ZICH ACHTER EEN MESSERSCHMITT EN GEEFT EEN KORT SALVO. HET VIJANDELIJKE TOESTEL IS ONBESTUURBAAR GEWORDEN EN STORT NEER. HET IS DE ZEVENDE OVERWINNING VAN HET SQUADRON "NORMANDIE". MAAR DIE DAG KOMT ER NOG MEER SUCCES. IN DE MIDDAG ONDERSCHEPT DE PATROUILLE LITTOLF-CASTELAIN EN DURAND EEN HEINSCHEL 126 EN HALEN DEZE BOVEN ZIJN EIGEN LINIES NEER. DAARMEE KOMT HET TOTAAL OP ACHT OVERWINNINGEN.

MARCEL HANNAUX

MARCEL LEFÈVRE

EEN OVERWINNING VAN EEN VLIEGER IS OOK EEN OVERWINNING VAN ZIJN MECANICIEN. IN HET GEVAL VAN MARCEL LEFÈVRE IS DAT MARCEL HANNAUX, BELAST MET HET ONDERHOUD VAN ZIJN YAK. HANNAUX HEEFT HET VAAK OVER DE UITERSTE ZORGVULDIGHEID VAN ZIJN VLIEGER. DEZE EIST VOORTDUREND HONDERD PROCENT PERFECTIE BIJ HET ONDERHOUD VAN ZIJN TOESTEL.

DE LA POYPE HOUDT GEMENGDE GEVOELENS OVER AAN DE MISSIE MET LEFÈVRE: HIJ WAS BIJ DE SCHERMUTSELING MET DE DUITSE JAGERS VERGETEN DE BEVEILIGING VAN ZIJN BOORDWAPENS UIT TE SCHAKELEN. DAT HEEFT HEM EEN ZEKERE OVERWINNING GEKOST TOEN HIJ RECHT ACHTER EEN VAN DE FOCKE WULFS ZAT. DEZE NALATIGHEID KOMT HEM OP EEN ZEER SARCASTISCHE OPMERKING VAN KAPITEIN LITTOLF TE STAAN.

IN PLAATS VAN EEN HAAIENBEK, ZOU MARCELIN EEN DUIF MET EEN OLIJFTAK OP JE YAK MOETEN SCHILDEREN!

OP 7 MEI 1943, OM VIJF UUR 'S OCHTENDS, BEGINT DE "NORMANDIE" AAN EEN REEKS VAN TIEN MISSIES. HET GAAT OM HET MITRAILLEREN VAN HET VLIEGVELD BIJ SPAS-DEMIANSK. VERSCHEIDENE VIJANDELIJKE VLIEGTUIGEN WORDEN OP DE GROND VERNIETIGD OF BESCHADIGD. ZOALS GEWOONLIJK, ZORGT MICHEL SCHICK VOOR EEN PERFECTE VERBINDING TUSSEN DE COMMANDOPOST EN DE VLIEGERS.

NA TERUGKEER VAN HUN MISSIE, EN NA HET VERSLAG VAN COMMANDANT TULASNE, VINDT GENERAAL ZACHAROV DAT DE FRANSEN TE WEINIG HEBBEN MEEGEDAAN AAN DE GRONDAANVALLEN. HIJ VERWIJT HUN DAT ZE TE VEEL HET GEVECHT ZOEKEN MET VIJANDELIJKE JAGERS. DAAROM GEEFT HIJ ZE HET BEVEL OM PRECIES OM 11.00 UUR OPNIEUW OP TE STIJGEN VOOR EEN GRONDAANVAL IN DEZELFDE SECTOR.

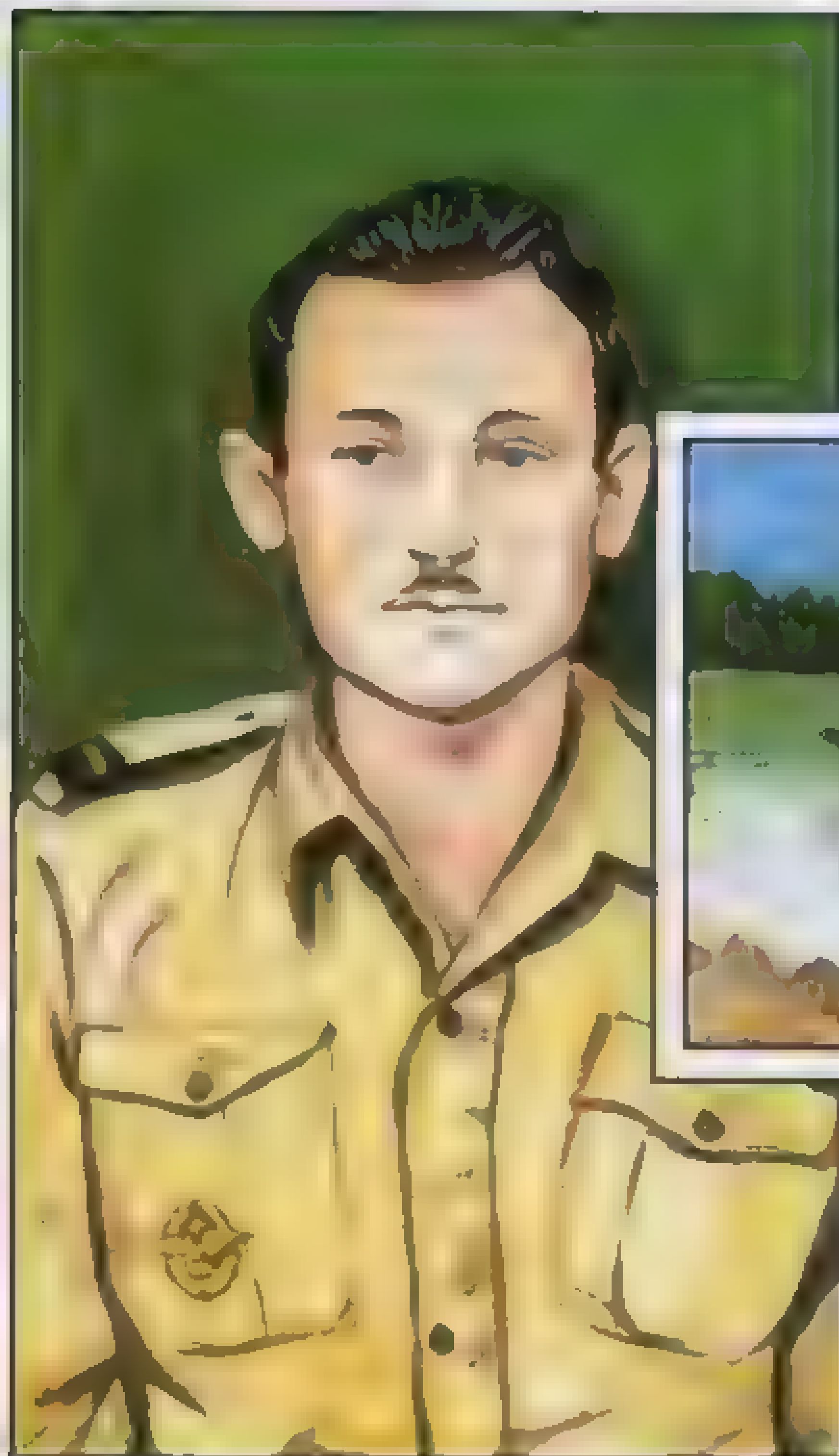
HET TOESTEL VAN MAHÉ IS EERDER DIE OCHTEND BESCHADIG■, MAAR HIJ WIL PER SE VAN DE PARTIJ ZIJN EN LAAT DE PROPELLER VAN EEN VAN DE ACHTERGEBLEVEN YAKS REPAREREN, DIT TOT LUIDE PROTESTEN VAN DOKTER LEBIEDINSKY.

JULLIE ZIJN ■OG MAAR MET ELF, MAHÉ! WE KUNNEN HET ONS NIET VEROORLOVEN OM NOG MEER VLIEGERS TE VERLIEZEN!

NOU JA, DAN ZIJN HET ER NOG MAAR TIEN... OF LIEVER GEZEGD, DAN ZIJN ZIJ NOG MAAR MET Z'N TIENEN!

EEN PAAR MINUTEN LATER HEEFT MAHÉ ZICH AANGESLOTEN BIJ DE ANDERE YAKS. ZE MITRAILLEREN TWEE DORPEN DIE BEZET ZIJN DOOR DE DUITSERS, HET STATION VAN SPAS-DEMIANSK ■■ DIVERSE MILITAIRE VOERTUIGEN. DAARNA IS HET VLIEGVELD VAN LOEBINKA AAN DE BEURT. SAMEN MET RISSO, CASTELAIN EN LITTOLF, ■UIKT ZIJN SECTIE NAAR DE STARTBAAN VAN HET DUITSE VLIEGVELD. HET LUCHTAFWEERGESCHUT KOMT IN ACTIE.

BIJ DE TWEEDE DOORGANG, STAAT DE STARTBAAN VOL BRANDENDE VLIEGTUIGEN. MAHÉ'S YAK IS OPNIEUW GERAAKT. HIJ KLIMT RECHT OMHOOG, MAAR ZIJN MOTOR VERLIEST STEEDS MEER VERMOGEN. DE VLIEGER MELOT VIA DE RADIO AAN ZIJN WING MAN RISSO DAT HIJ DE EENHEID MOET VERLATEN EN EEN NOODLANDING MOET MAKEN OP VIJANDELIJK GEBIED.

MAHÉ VINDT EEN OPEN PLEK EN MAAKT EEN HARDE LANDING, MET INGETROKKEN LANDINGSGESTEL. HIJ KOMT ER ZELF ZONDER KLEERSCHEUREN AF. HIJ WORDT IN EERSTE INSTANTIE OPGEVANGEN DOOR BOEREN, MAAR VERVOLGENS VERRADEN DOOR RUSSISCHE KINDEREN EN GEVANGENGENOMEN DOOR DE DUITSERS. YVES MAHÉ ONTSNAPT DRIE KEER, MAAR WORDT ELKE KEER OPNIEUW GEVANGENGENOMEN DOOR DE DUITSERS. UITEINDELIJK KOMT HIJ TERECHT IN HET KAMP BIJ LOOZ. DAAR WORDT HIJ VOLGENS DE INSTRUCTIES VAN MAARSCHALK KEITEL BETREFFENDE FRANSE PILOTEN DIE GEVANGEN WORDEN GENOMEN AAN HET RUSSISCHE FRONT, TER DOOD VEROORDEELD.

MAHÉ HEEFT GELUK EN HET VONNIS WORDT NIET VOLTROKKEN. HIJ WORDT OP 23 APRIL 1945 DOOR DE OPRUKKENDE RUSSISCHE TROEPEN BEVRIJD. NA DE OORLOG KOMT DEZE BRILJANTE EN MOEDIGE VLIEGER WEER IN DIENST VAN DE FRANSE LUCHTMACHT. OP 29 MAART 1962 VERONGELUKT HIJ TIJDENS EEN TRAININGS-VLUCHT MET EEN STRAALJAGER, DE "GLOSTER METEOR XI".

DE EERSTE VERSTERKINGEN VAN DE "NORMANDIE"

ADRIEN BERNAVON

JEAN DE TEDESCO

OP 1 MEI ARRIVEERT DE EERSTE VERSTERKING IN DE PERSOON VAN A. BERNAVON. HIJ KOMT UIT INDO-CHINA, WAAR HIJ OP SPECTACULAIRE WIJZE IS ONTSNAPT UIT GEVANGENSCHAP. TOT 30 JULI KOMEN MEER VLIEGERS DE GROEP VERSTERKEN. HET MERENDEEL IS DOOR COMMANDANT POUYADE GEREKRUTEERD IN LONDEN. POUYADE IS SAMEN MET BERNAVON IN INDO-CHINA ONTSNAPT EN WAS TIJDENS DE SLAG OM FRANKRIJK NACHTVLIEGER. GENERAAL VALLIN HEEFT HEM OPGEDRAGEN OM EEN TWEEDE SQUADRON TE CREEREN BINNEN DE GROEP "NORMANDIE". AL GAUW ZIJN HET DRIE NIEUWE SQUADRONS: "ROUEN", "LE HAVRE" EN "CHERBOURG".

MAURICE BON

ALEXANDRE LAURENT

COMMANDANT PIERRE POUYADE

ANDRE BALCOU

JACQUES MATHIS

FIRMIN VERMEIL

ANDRE LARGEAU

MET COMMANDANT POUYADE ZIJN OOK MEEGEKOMEN PAUL DE FORGES, HENRI BOUBE EN LÉO BARBIER. PAUL DE FORGES IS EEN OUDGEDIENDE IN DE WERELD VAN DE VLIEGERIJ. VOOR DE OORLOG SPEELT HIJ AL MET ZIJN COMPAGNON FINAT EEN HOOFDROL IN DE RACE PARIJS-TANANARIVE (MADAGASCAR). BIJ EEN ONGELUK BOVEN DE JUNGLE, KOMT FINAT OM HET LEVEN. DE FORGES ZIT LANGE TIJD MET EEN GEBROKEN BEEN NAAST HET ONTZIELDE LICHAAM VAN ZIJN VRIEND VOORDAT HIJ WORDT GERED. TIJDENS DE SLAG OM FRANKRIJK IS HIJ DE EERSTE VLIEGER DIE BOVEN DUITSLAND WORDT NEERGEHAALD.

PAUL DE FORGES

HENRI BOUBE

LÉO BARBIER

HOEWEL NIET ALLE NIEUWE VLIEGERS EVENVEEL ERVARING HEBBEN, ZIJN ZE TOCH EEN WAARDEVOLLE VERSTERKING. BOVENDIEN BRENGEN ZE NIEUWS MEE UIT FRANKRIJK. ZE KRIJGEN AL SNEL HUN BIJNAAM, VERZONNEN DOOR MARCEL ALBERT, DE SPECIALIST OP DAT GEBIED. DE EEN NA DE ANDER WORDT OP BIJZONDER HARTELIJKE MANIER ONTVANGEN DOOR ZIJN NIEUWE KAMERADEN.

INTUSSEN GAAN DE MISSIES GEWOON DOOR. OP 15 MEI BEHAALT DE GROEP WEER EEN OVERWINNING. NOEL CASTELAIN, DE WING MAN VAN LITTOLF, SCHIET BOVEN DE REGIO MOELIATINO EEN MESSERSCHMITT 110 NEER. NADAT HIJ WEER VEILIG OP DE BASIS IS GELAND, GAAT HIJ LOPEND TERUG TOT OP 800 METER VAN DE DUITSE LINIES. DAAR VERZAMELT HIJ HET BENODIGDE BEWIJS OM ZIJN OVERWINNING OFFICIEEL TE LATEN REGISTREREN.

FRANCE

DE VLIEGERS VAN DE "NORMANDIE" BEGINNEN ZICH EEN BEETJE TE VERVELEN. DAT KOMT OMDAT ZE SLECHTS SPORADISCH IN CONTACT KOMEN MET VIJANDELIJKE JAGERS EN BIJNA UITSLUITEND GRONDAANVALLEN MOETEN UITVOEREN. DAT IS NIET IN OVEREENSTEMMING MET DE AFSPRAKEN MET HET RUSSISCHE OPPERBEVEL.

Mosalsk

Koselsk

DIT BRENGT GENERAAL PETIT ERTOE OM EEN OFFICIEEL PROTEST IN TE DIENEN BIJ HET SOVJET-OPPERBEVEL. DAAROP WORDEN DE WENSEN VAN DE FRANSEN INGEWILLIGD. VOORTAAN ZAL DE GROEP "NORMANDIE" DOOR HET RODE LEGER HOOFDZAKELIJK WORDEN INGESCHAKELD BIJ JACHTMISSIES. OP 20 MEI VERHUIST HET SQUADRON NAAR KOSELSK, TEN NOORDEN VAN OREL.

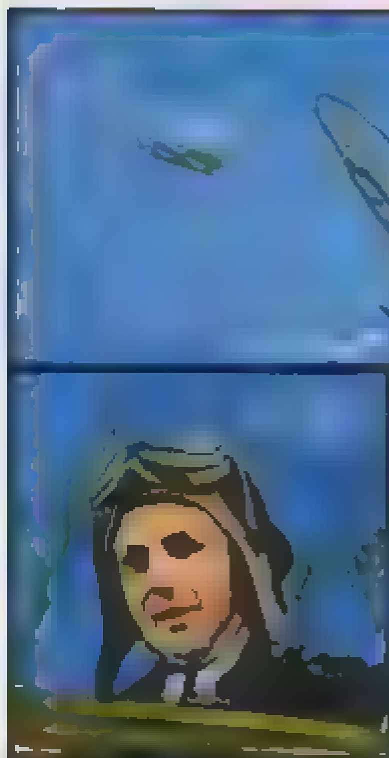
TIJDENS DE RUSTIGE WEEK DIE VOLGT OP DE VERHUIZING NAAR KOSELSK, KUNNEN DE MANNEN ZICH GEESTELIJK EN LICHAMELIJK VOORBEREIDEN OP DE KOMENDE STRIJD.

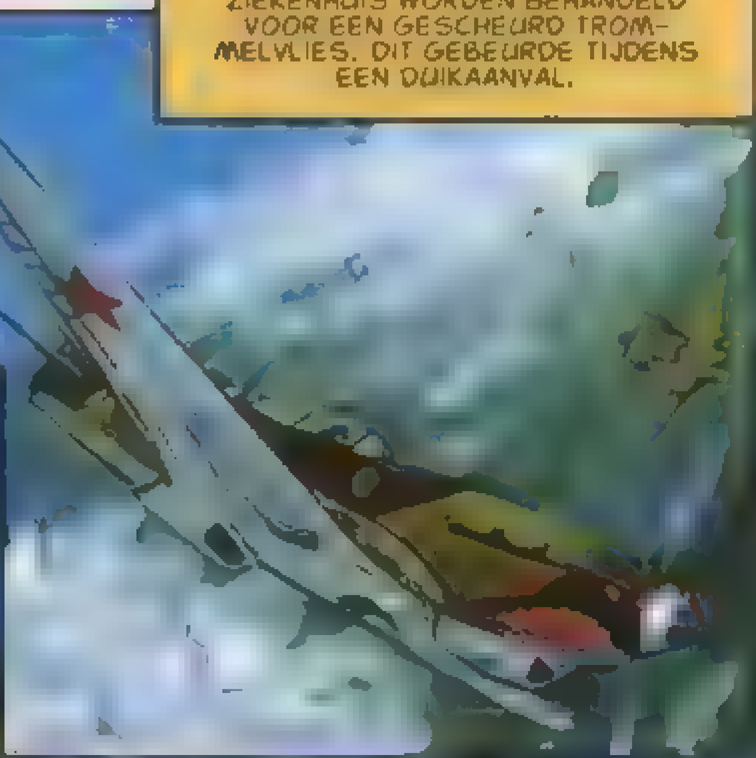
FRANÇOIS DE PANGE MAAKT VAN DE GELEGENHEID GEBRUIK OM MICHEL SCHICK TE HELPEN MET HET AFRONDEN VAN ZIJN OPLEIDING TOT PILOOT EN HET MAKEN VAN VLIEGUREN AAN BOORD VAN ZIJN U-2. INMIDDELS ZIJN ER TWEE NIEUWE TOLKEN GEARRIVEERD BIJ HET SQUADRON: DE KORPORAALS NOËL EN TRUCO. ZE WERDEN IN 1940 IN BELGIË GEVANGENGENOMEN EN ZIJN LATER IN DUITSLAND ONTSNAPT, OM ZICH BIJ DE GROEP "NORMANDIE" IN RUSLAND TE KUNNEN VOEGEN.

2 JUNI. DE "NORMANDIE" WORDT VAN KOSELSK OVERGEPLAATST NAAR CHATIONKI, HETZELFDE VLIEGVELD WAAR HET 18e GARDEREGIMENT IS GELEGERD. DE VLIEGERS WORDEN GEHUISVEST IN EEN NABURIG DORP, DE MECANICIENS IN HUTTEN VAN TAKKENBOSSEN. TULASNE ZIT LIEVER IN EEN GAT, AFGEDEKT MET RONDHOUT, IN DE BUURT VAN ZIJN VLIEGTUIG. OP DIE MANIER IS HIJ HET EERST IN DE LUCHT IN GEVAL VAN ALARM. OP 12 JUNI NEMEN DE VRIJE JACHTVLUCHTEN OPNIEUW EEN AANVANG. EEN FW-189 IS WAARSCHIJNLIJK NEERGESCHOTEN DOOR DE PATROUILLE LEFÈVRE-DE LA POYPE. DE LAATSTE MOET NA ZIJN TERUGKEER IN HET ZIEKENHUIS WORDEN BEHANDELD VOOR EEN GESCHEURD TROMMELVLIES. DIT GEBEURDE TIJDENS EEN DUIKAANVAL.

DE FW-189'S VORMEN DE DAGEN DAAROP DE VOORNAAMSTE PROOI VAN DE VLIEGERS VAN DE "NORMANDIE". DEZE LATEN ZICH DERGELIJKE KANSEN OM OVERWINNINGEN TE BEHALEN, NIET ONTGAAN. OP 15 JUNI KOMT DE PATROUILLE LITTOLF-CASTELAIN EEN VAN DIE TOESTELLEN MET DUBBELE STAART TEGEN. HET MAAKT KENNELIJK EEN VERKENNINGSVLUCHT EN PROBEERT TERUG TE KEREN NAAR ZIJN LINIES. DE FW WORDT ECHTER GERAAKT EN EEN VAN ZIJN MOTOREN VALT UIT. DE PILOOT ZOEKT WANHOPIG NAAR EEN PLEK OM EEN NOODLANDING TE MAKEN. LATER WORDT HET ZWARTGEBLAKERDE TOESTEL TERUGGEVONDEN IN EEN OPEN VELD.

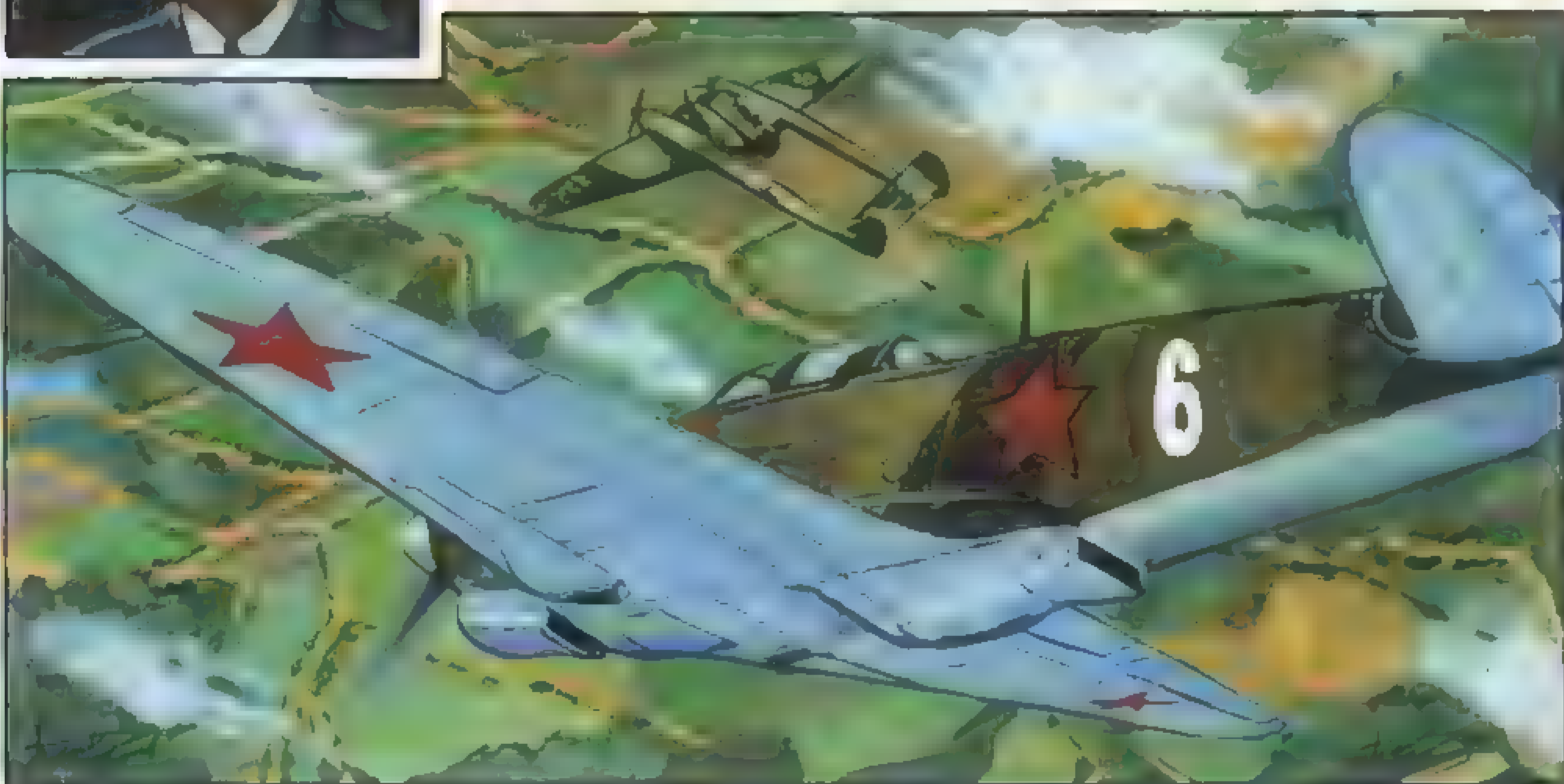

DE FRANSE VLIEGERS HEBBEN SUCCES.
HUN ENTHOUSIASME WERKT AL GAUW AANSTEKELIJK OP DE LEDEN VAN HET 18° GARDEREGIMENT, ONDER WIE KAPITEIN GIBRIN. DEZE KOMT KAPITEIN ALBERT LITTOLF PERSOONLIJK GELUKWENSEN MET ZIJN EERSTE SUCCESSEN AAN HET RUSSISCHE FRONT.

OP 16 JUNI VINDEN ER VIER VRIJE JACHTMISSIES PLAATS. TUSSEN VIER EN VIJF UUR 'S OCHTENDS ONDERSCHEPT DE PATROUILLE VAN DE ONDERLUITENANT ALBERT-KAPITEIN PREZIOSI EEN FW-189 BOVEN DE LINIES. DE DUITSE PILOOT IS BESLIST GERAAKT TIJDENS DE EERSTE SALVO'S, EN HIJ LIJKT NIET TE REAGEREN. LATER VERTELT MARCEL ALBERT OVER ZIJN EERSTE OVERWINNING BINNEN DE "NORMANDIE" ALS VOLGT.

"DE MOF ZAG ONS NIET AANKOMEN. TOEN WE HEM EEN MITRAILLEURSALVO HADDEN GEGEVEN, MAAKTE HIJ EEN BOCHT VAN 180 GRADEN EN VLOOG VLAK LANGS ONS. DE VOORKANT VAN ZIJN COCKPIT WAS VERBRANDE, EEN VAN ZIJN MOTOREN STOND STIL EN DE ROMP WAS DOORZEEFD MET KOGELS. WE VOLGDEN HEM EEN TIJDJE. IK ROOK DE STANK VAN VERBRANDE LAK. TOEN HIJ EEN METER OF VIJFTIG BOVEN DE GROND ZAT, ZIJN PREZIOSI EN IK OMGEKEERD."

DE MISSIES VOLGEN ELKAAR OP. OP 23 JUNI NEEMT COMMANDANT TULASNE EEN VAN ZIJN BESTE WINGMEN, DIDIER BÉGUIN, MEE VOOR EEN PATROUILLEVLUCHT BIJ ZONSOPGANG.

IN HET BEGIN VERLOOPT ALLES NORMAAL. MAAR DAN ONTDEKT COMMANDANT TULASNE OPEENS EEN FW-189. DEZE KEER IS DE PROOI ECHTER NIET ALLEEN. TWEE FW-190'S ESCORTEREN HET TOESTEL EN MAKEN ZICH OP OM DE YAKS VAN DE "NORMANDIE" AAN TE VALEN.

COMMANDANT TULASNE GEEFT ZIJN WING MAN OGENBLIKKELIJK HET BEVEL OM AAN TE VALLEN.

HALLO, RAYAK 1! JIJ REKENT AF MET DE FW-189! IK ONTFERM ME OVER DE JAGERS!

BEGREPEN, RAYAK 2! IK VAL AAN!

TULASNE NADERT DE FOCKE WULF 190'S EN OPENT HET VUUR. EEN VAN DE JAGERS VLIEGT IN BRAND. MENSEN OP DE GROND BEVESTIGEN LATER ZIJN OVERWINNING.

INMIDDELS HEEFT LUITENANT BÉGUIN TIJDENS ZIJN AANVAL OP DE FW-189 DE HELFT VAN DE BEKLEDING VA[redacted] ZIJN ROMP VERLOREN. HIJ WORDT NU BELAAGD DOOR DE TWEEDE FW-190, MAAR SLAAGT ER MET VEEL MOEITE [redacted] OM VAN HEM AF TE KOMEN.

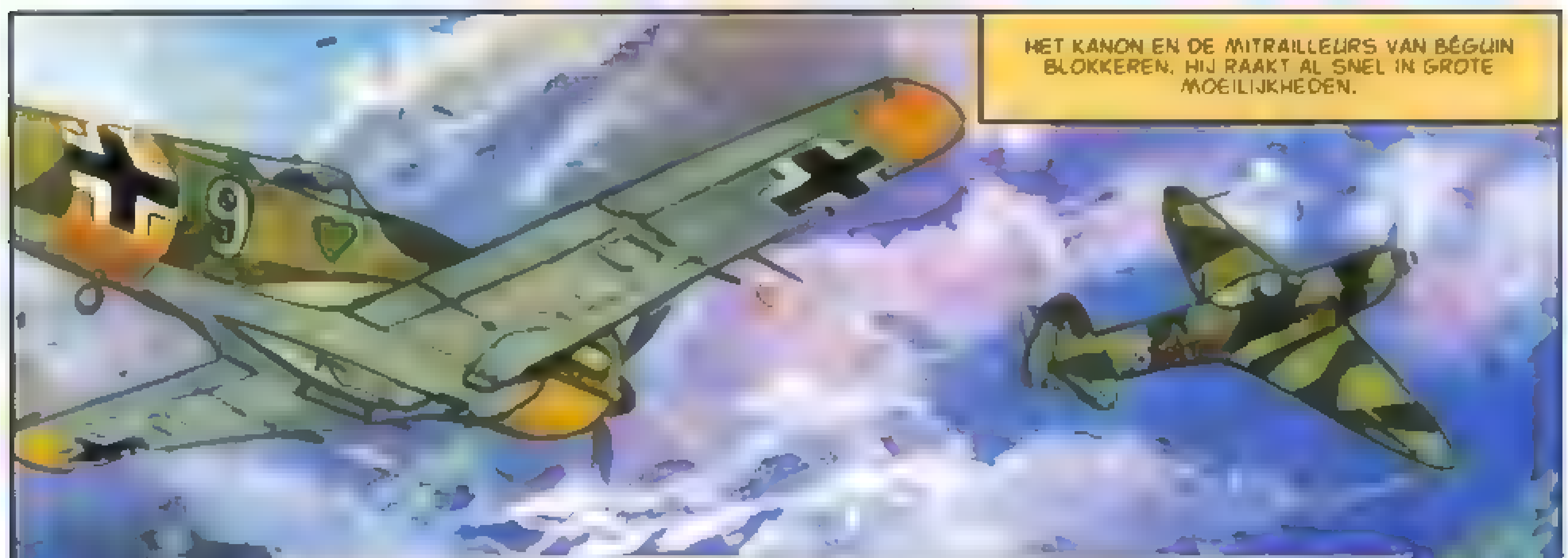
TWEE DAGEN LATER WORDT BIJ ONDERLUITENANT LEFÈVRE GEELZUCHT GECONSTATEERD. HIJ WORDT OPGENOMEN [redacted] EEN ZIEKENHUIS IN MOSKOU. HIJ SCHRIJFT ER VOL HUMOR OVER IN ZIJN DAGBOEK:

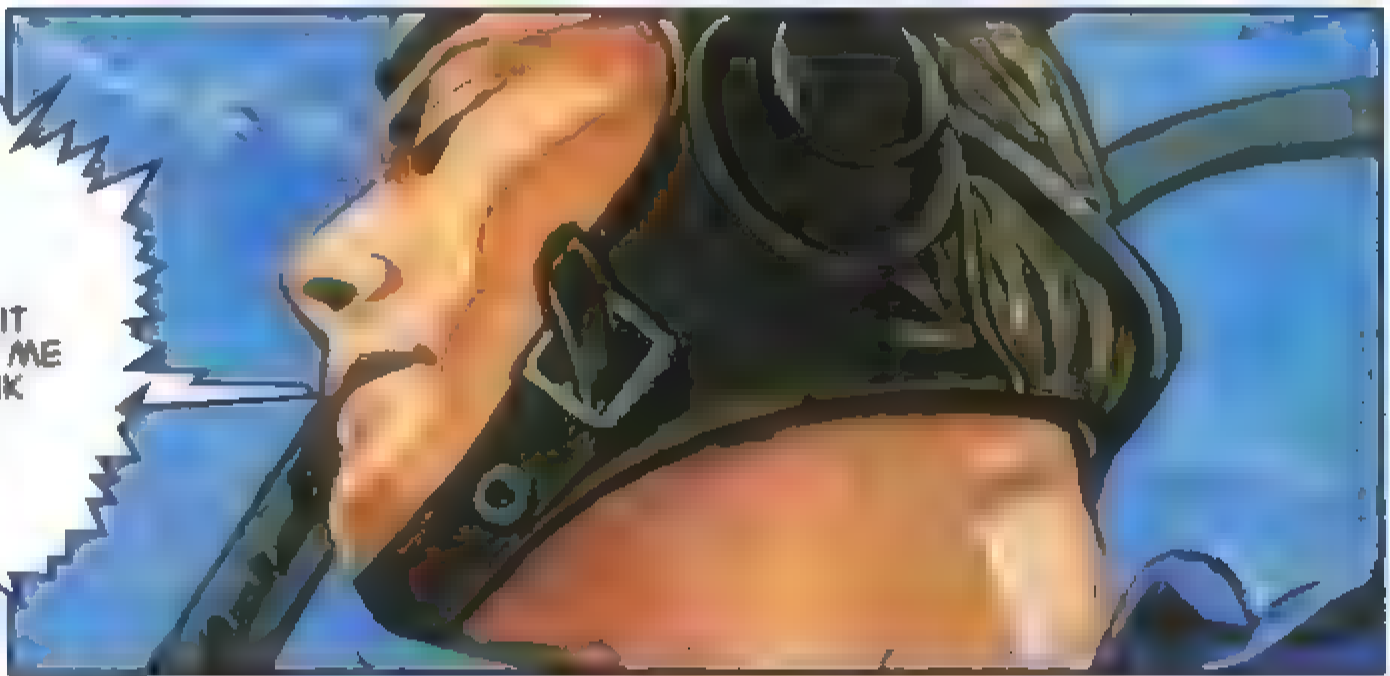
"NA MOSKOU IN DE SNEEUW, NU MOSKO[redacted] IN HET GROEN. HET KREMLIN BAADT [redacted] LICHT EN DE STRATEN ZIJN GEVULD MET KNAPPE MEISJES. ALS FRANSMAN, KRIJG IK VAN DE VERPLEEGSTERS EEN VORSTELIJKE BEHANDELING."

DE "NORMANDIE" MOET EEN VAN ZIJN BESTE VLIEGERS MISSEN, TERWIJL DE FREQUENTIE VAN DE MISSIES STEEDS VERDER WORDT OPGEVOERD. OP 27 JUNI STIJGT DE PATROUILLE TULASNE-BÉGUIN OPNIEUW BIJ HET EERSTE OCHTENDGLOREN OP VOOR EEN VRIJE JACHTMISSIE.

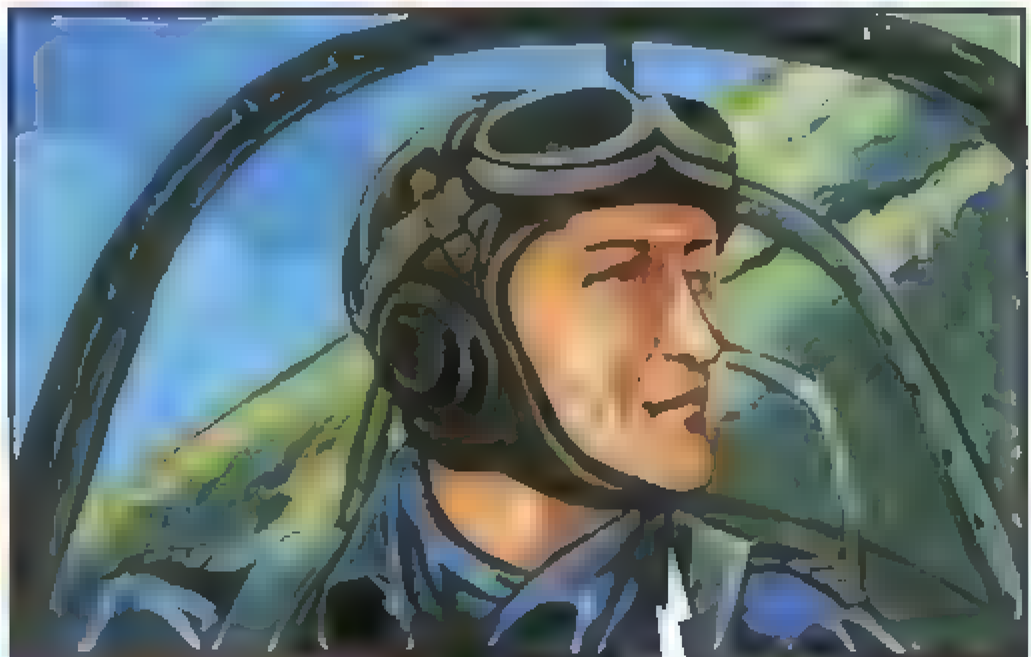

WANNEER DE FRANSEN TERUGKEREN NAAR HUN BASIS, ZIEN ZE TWEE LAAGVLIEGENDE FW-190'S, MET KENNELIJK NIET VEEL GOEDS IN DE ZIN. ER ONTBRANDT EEN HEVIG GEVECHT, SLECHTS EEN PAAR KILOMETER VERWIJDERD VAN HET VLIEGVELD. DE ACHTERGEBLEVEN PILOTEN EN HET GRONDPERSONEEL ZITTEN OP DE EERSTE RANG.

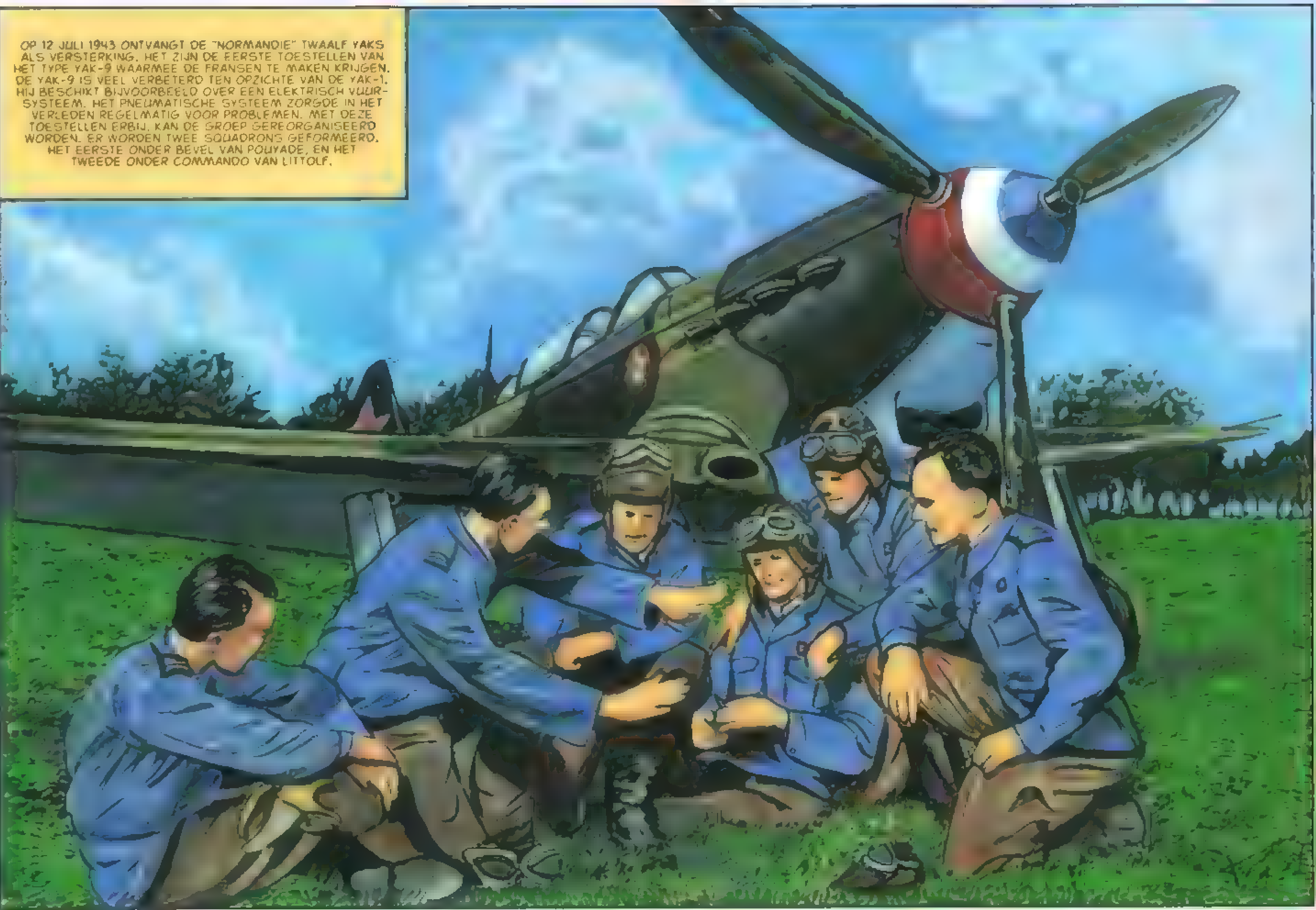

HET KANON EN DE MITRAILLEURS VAN BÉGUIN BLOKKEREN. HIJ RAAKT AL SNEL IN GROTE MOEILIJKHEDEN.

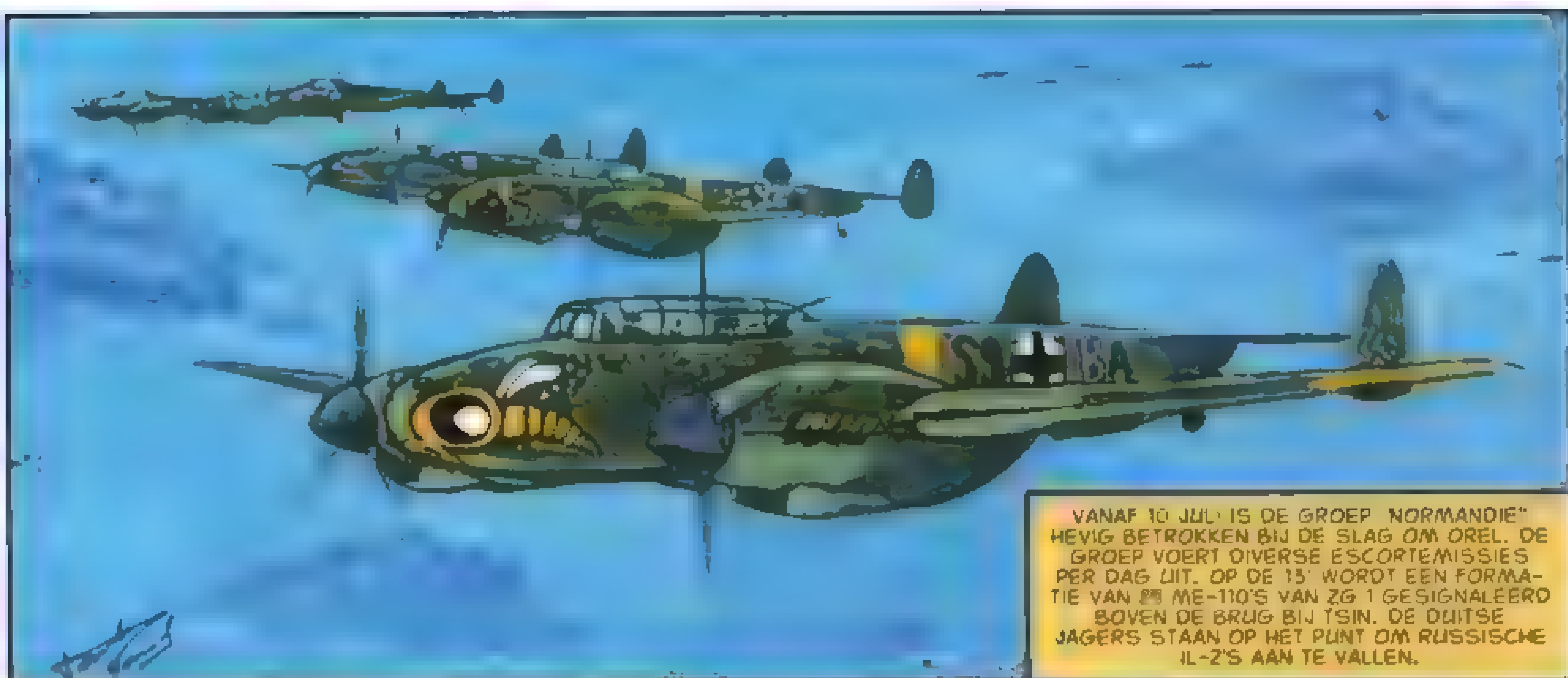

HALLO, RAYAK 1! ER ZIT ER EEN ACHTER ME EN DIE RAAK IK NIET KWIJT!

OP DE GROND KUNNEN DE ANDERE VLIEGERS NIETS ANDERS DOEN DAN ANGSTIG TOEKIJKEN.

HOU VOL, RAYAK 2!

DE ANDERE FW-190 STAAKT DE STRIJD EN TULASNE SLAAGT ERIN OM DE BELAGER VAN BÉGUIN, DIE NET DE LANDING HAD INGEZET, OP DE VLUCHT TE JAGEN. DE BEIDE YAKS KUNNEN UITEINDELIJK IN ALLE RUST HUN LANDING UITVOEREN.
30

OP 12 JULI 1943 ONTVANGT DE "NORMANDIE" TWAALF YAKS ALS VERSTERKING. HET ZIJN DE EERSTE TOESTELLEN VAN HET TYPE YAK-9 WAARMEE DE FRANSEN TE MAKEN KRIJGEN. DE YAK-9 IS VEEL VERBETERD TEN OPZICHTE VAN DE YAK-1. HIJ BESCHIKT BIJVOORBEELD OVER EEN ELEKTRISCH VUUR-SYSTEEM. HET PNEUMATISCHE SYSTEEM ZORGDE IN HET VERLEDEN REGELMATIG VOOR PROBLEMEN. MET DEZE TOESTELLEN ERBIJ, KAN DE GROEP GEREORGANISEERD WORDEN. ER WORDEN TWEE SQUADRONS GEFORMEERD. HET EERSTE ONDER BEVEL VAN POUYADE, EN HET TWEEDE ONDER COMMANDO VAN LITTOLF.

LITTOLF VALT DE LEADER VAN DE MESSERSCHMITTS AAN, MAAR BLIJFT DEFENSIEF [illegible] CIRKELS VLIEGEN.

KOMMODORE JOACHIM BLESCHMIDT EN ZIJN BOORDSCHUTTER HANS WORL KOMEN OM IN HUN BRANDENDE TOESTEL. CASTELAIN EN DURAND SCHIETEN ELK EEN ME-110 NEER. DE STRIJD EINDIGT [illegible] EEN TOTALE OVERWINNING. BIJ DE RUSSEN EN DE FRANSEN ZIJN GEEN SLACHTOFFERS TE BETREUREN.

14 JULI 'S OCHTENDS. NA EEN INDRUKWEKKENDE WAPENSCHOUW EN DE INWIJDING VAN EEN NIEUWE "STALOVAIA" (EETZAAL), VERZAMELEN DE VLIEGERS ZICH AAN EEN TAFEL, TUSSEN DE BOSJES, VOOR HET SPELEN VAN EEN SPELLETJE MONOPOLY.

GANGMAKER DE TEDESCO PLANT ZIJN MES IN DE TAFEL, WAAROP ZIJN KAMERADEN HUN REVOLVERS VOOR ZICH LEGGEN. DIT IS GEHEEL VOLGENS DE ALOUDE KAPERTRADITIE. HUN VOLGENDE MISSIE BEGINT OM 14.00 UUR, MAAR DE TEDESCO LAAT ZIJN MES IN DE TAFEL ZITTEN. HIJ VERZEKERT ZIJN MEDESPELERS DAT HIJ HET SPELLETJE NA HUN TERUGKEER ZAL WINNEN.

NIET VEEL LATER, TIJDENS EEN ESCORTE-VLUCHT VAN IL-2 "STORMOVIKS" DIE DUITSE TROEPEN GAAN AANVALLEN, ONDERSCHEPPEN DE ZEVEN YAKS ONDER HET BEVEL VAN COMMANDANT POUYADE VIER ME-110'S, HOOG BOVEN DE REGIO BALKOV. POUYADE ZET ONMIDDELLIJK DE ACHTERVOLGING IN, MET IN ZIJN KIELZOG PREZIOSI, BÉGUIN, DE TEDESCO EN ALBERT.

EEN ME-110 WORDT IN DE TANG GENOMEN DOOR POUYADE EN BÉGUIN. HET TOESTEL VLIEGT IN BRAND, RAAKT IN EEN VRILLE EN STORT NEER. ALBERT SCHIET EEN ANDERE MESSERSCHMITT NEER EN BEIDE OVERWINNINGEN WORDEN BEVESTIGD DOOR GRONDTROEPEN. ALLE IL-2'S KEREN VEILIG TERUG NAAR HUN BASIS.
MAAR LUITENANT DE TEDESCO KEERT NIET TERUG VAN DEZE MISSIE. MARCEL ALBERT HEEFT EEN YAK NAAR BENEDEN ZIEN DUIKEN, MET EEN ROOKSLIERT ACHTER ZICH. ER IS GEEN ENKEL SPOOR VAN HEM TERUG-GEVONDEN.
EN ZO KOMT JEAN DE TEDESCO OM HET LEVEN, DE VROLIJKE, OPGEWEKTE VLIEGER VAN HET SQUADRON, GEBOREN IN PARIJS, IN 1920. HIJ WAS EEN DAPPER EN KUNDIG PILOOT, DIE ZICH AL HELEMAAL IN HET BEGIN IN ENGELAND BIJ DE F.A.F.L. AANSLOOT. BIJ DE R.A.F. SCHREEF HIJ TWEE OVERWINNINGEN OP ZIJN NAAM. DAT WAS VOORDAT HIJ ALS LID VAN DE EERSTE VERSTERKING VAN DE GROEP "NORMANDIE" NAAR RUSLAND WERD GESTUURD.
TIJDENS DE LAATSTE MISSIE VAN DIE DAG, KRIJGT CASTELAIN DE GELEGENHEID OM DE DOOD VAN ZIJN KAMERAAD TE WREKEN. HIJ SCHIET EEN FW-190 NEER. MAAR OP WEG TERUG NAAR DE BASIS VERDWAALT HIJ. DAT KOMT HEM - NA EEN KORTE FELICITATIE - OP EEN STRENGE BERISPING TE STAAN VAN ZIJN COMMANDANT LITTOLF. DEZE LEGT CASTELAIN OOK EEN STRAF OP. DE DRIE OVERWINNINGEN VAN DE "NORMANDIE" VAN DIE DAG ZIJN AANLEIDING VOOR FELICITATIES VAN GENERAAL ZACHAROV UIT NAAM VAN GENERAAL GROMOV.

JULLIE MOGEN ME STRENG VINDEN, MAAR DIE IDIOOT VAN EEN CASTELAIN IS NIET BIJ ME GEBLEVEN. EN DAT HAD HIJ MOETEN DOEN!

MAAR LITTOLF, WE KUNNEN ALLEMAAL VANDAAG NOG DOOD ZIJN, OF ANDERS MORGEN, OF OVERMORGEN...

DE MOF DIE MIJ NEERHAALT, MOET NOG GEBOREN WORDEN. DIE TWEE KEER IN FRANKRIJK ZIJN GENOEG. NU IS HET MIJN BEURT, NET ALS BIJ MONOPOLY. OOK AL ZIJN HUN FW-190'S, HUN ME-109'S EN HUN STUKA'S NIET AAN TE SLEPEN, IK ZAL ER EEN WARE SLACHTING ONDER AANRICHTEN.

MAAR HET LOT ZOU ANDERS BESLISSEN. OP 16 JULI, OM TWEE UUR 'S MIDDAGS, ONDERSCHEPT TULASNE, AAN HET HOOFD VAN EEN FORMATIE VAN ACHT YAKS, BOVEN KRASNIKOVO EEN GROEP JU-87 STUKA'S. ER VOLGT EEN HEVIG GEVECHT MET DE ESCORTERENDE FW-190'S. POUYADE SCHIET EEN JU-87 NEER, TULASNE EEN FOCKE WULF EN LUITENANT LÉON ZELFS TWEE FW-190'S. OPGETELD BIJ DE DRIE OVERWINNINGEN VAN DIE OCHTEND (LITTOLF, CASTELAIN EN VERMEIL), KOMT HET TOTAAL OP EEN PRACHTIG AANTAL VAN ZEVEN. MAAR DE PRIJS IS HOOG. LITTOLF EN ZIJN WING MAN CASTELAIN, DIE DEZE KEER IN DE BUURT VAN ZIJN COMMANDANT IS GEBLEVEN, KEREN NIET TERUG. DIT GELDT OOK VOOR BERNAVON, DE SAMEN MET POUYADE UIT INDO-CHINA ONTSNAPTE VLIEGER. TERUG IN CHATIONKI, NEEMT POUYADE MET GROTE ONTSTELTENIS KENNIS VAN HET NIEUWS.

ALBERT LITTOLF, 14 BEVESTIGDE OVERWINNINGEN EN 4 WAARSCHIJNLIJKE. EEN HARTSTOCHTELIJK VLIEGER EN PERFECTIONIST IN HET LUCHTGEVECHT. ZIJN MECANICIEN DENIS JARIVET ZAL HEM LATER ALS VOLGT HERINNEREN: "HIJ PROBEERDE HET IDEALE VLIEGTUIG UIT TE VINDEN. TOEN HIJ HET MET ME HAD OVER EEN VAN ZIJN IDEEEN, VERTELDE IK HEM DE BEZWAREN VANUIT HET OOGPUNT VAN EEN MECANICIEN. DAAROP ZEI HIJ DAT HIJ ME NA DE OORLOG NOOIT ZOU VERGETEN..."
MEER DAN TIEN JAAR LATER WORDT HET STOFFELIJK OVERSCHOT VAN LITTOLF TERUGGEVONDEN. HET WORDT OVERGEBRACHT NAAR FRANKRIJK.

TULASNE HEEFT ZIJN OUDSTE KAMERAAD VERLOREN, MET WIE HIJ ZO VEEL OORLOGSHERINNERINGEN DEELDE: DE SLAG BIJ [illegible] ALAMEIN, TOBROEK, HET EERSTE SQUADRON "ALSACE"... NET ALS BIJ DE ANDERE VLIEGERS, ZIJN Z'N ZENUWEN TOT HET UITERSTE GESPANNEN. DAT IS HET GEVOLG VAN DE VOORTDURENDE GEVECHTSVLUCHTEN VAN [illegible] AFGELOPEN DAGEN. MAAR ONDANKS ALLES DENKT HIJ ER SLECHTS AAN OM DE DOOD VAN ZIJN VRIEND TE WREKEN.

DE VOLGENDE DAG, VROEG IN DE OCHTEND, BEHAALT MARCEL ALBERT DE [illegible] OVERWINNING VAN DE GROEP "NORMANDIE". HET IS EEN FOCKE WULF 190. TIJDENS DE DERDE MISSIE, TEGEN 17.00 UUR BOVEN OREL, HAALT HIJ [illegible] NOG EEN NEER, SAMEN MET PREZIOSI. DEZE FW MAAKT DEEL UIT VAN EEN FORMATIE VAN DERTIG VIJANDELIJKE JAGERS. BÉGUIN [illegible] GEWOND GERAAKT AAN ZIJN DIJBEEN. OOK KRIJGT HIJ EEN VOLTREFFER [illegible] ZIJN MOTOR. TOCH SLAAGT HIJ ERIN OM EEN LANDING TE MAKEN BINNEN DE EIGEN LINIES. TIJDENS HET LUCHTGEVECHT WORDT HET TOESTEL VAN COMMANDANT TULASNE VOOR HET LAATST GEZIEN WANNEER HET WEGDUIKT IN EEN WOLKENMASSA. HIJ, NOCH VERMEIL, KEREN TERUG NAAR HUN BASIS.

JEAN TULASNE IS 31 JAAR ALS HIJ OM HET LEVEN KOMT. ALS EERSTE COMMANDANT VAN "NORMANDIE", WAS HIJ HET SYMBOOL VAN DE GROEP. HIJ WAS EEN BUITENGEWOON BEGAAFD VLIEGER, MOEDIG EN AGRESSIEF IN HET GEVECHT. IN DE LAATSTE DRIE WEKEN VOOR ZIJN DOOD, WAS HIJ GOED VOOR VIER BEVESTIGDE OVERWINNINGEN. HIJ ZAL WORDEN HERINNERD ALS EEN VOORBEELDIG LEIDER, BEWONDERD DOOR ZOWEL ZIJN EIGEN MANNEN ALS DE RUSSEN. KOLONEL GOLOEBOV HAALT DE WOORDEN VAN JEAN TULASNE AAN VOORDAT DEZE OP EEN DAG OPSTEEG VOOR EEN MISSIE:

"VRIENDEN, VERRAAD HEEFT ONS DE SLAG OM FRANKRIJK DOEN VERLIEZEN, MAAR FRANKRIJK HEEFT DE OORLOG NIET VERLOREN. ONS SQUADRON HEEFT DE NATIONALE DRIEKLEUR IN DE OUDE RUSSISCHE STAD IVANOVO ONTPLOOID EN WIJ ZULLEN DIE VLAG TERUGBRENGEN NAAR PARIJS, IN WEERWIL VAN DE STORMEN VAN DE STRIJD. HET GEVECHT VOOR DE BEVRIJDING VAN ONS VADERLAND, NAAST RUSLAND, IS NOG MAAR NET BEGONNEN. DE ONAFHANKELIJKHEID EN HET AANZIEN VAN FRANKRIJK ZULLEN IN ERE WORDEN HERSTELD."

MEER DAN TWINTIG JAAR NA DE OORLOG WORDT IN DE BUURT VAN MOSKOU HET LICHAAM VAN EEN VLIEGER VAN DE "NORMANDIE" GEVONDEN. HET WORDT BEGRAVEN EN OP DE STEEN STAAT DE INSCRIPTIE "ONBEKENDE PILOOT". DIT GRAF WORDT NU BESCHOUWD ALS DAT VAN JEAN TULASNE.

NA DE DOOD VAN TULASNE NEEMT PIERRE POUYADE, DE HOOGSTE IN RANG, DE LEIDING VAN DE GROEP "NORMANDIE" OP ZICH. NA DE RECENTE VERLIEZEN, IS HET EEN UITGEPUT EN GESLAGEN SQUADRON. DE NIEUWE COMMANDANT WACHT EEN IMMENS ZWARE TAAK. HIJ MAG NIET BIJ DE PAKKEN NEER GAAN ZITTEN NU IN VIER DAGEN ZES VAN DE VLIEGERS VAN DE GROEP "NORMANDIE" ZIJN OMGEKOMEN. DE ZEVENTIEN BEVESTIGDE OVERWINNINGEN SINDS HET BEGIN VAN DE SLAG OM OREL, WIJZEN ZIJN MANNEN DE WEG DIE ZE MOETEN VOLGEN. HET WORDT EEN LANGE WEG, VOL SMARTELIJKE MOMENTEN EN MOMENTEN VAN TRIOMF, TOT AAN DE DAG VAN DE GEALLIEERDE OVERWINNING OP NAZI-DUITSLAND.

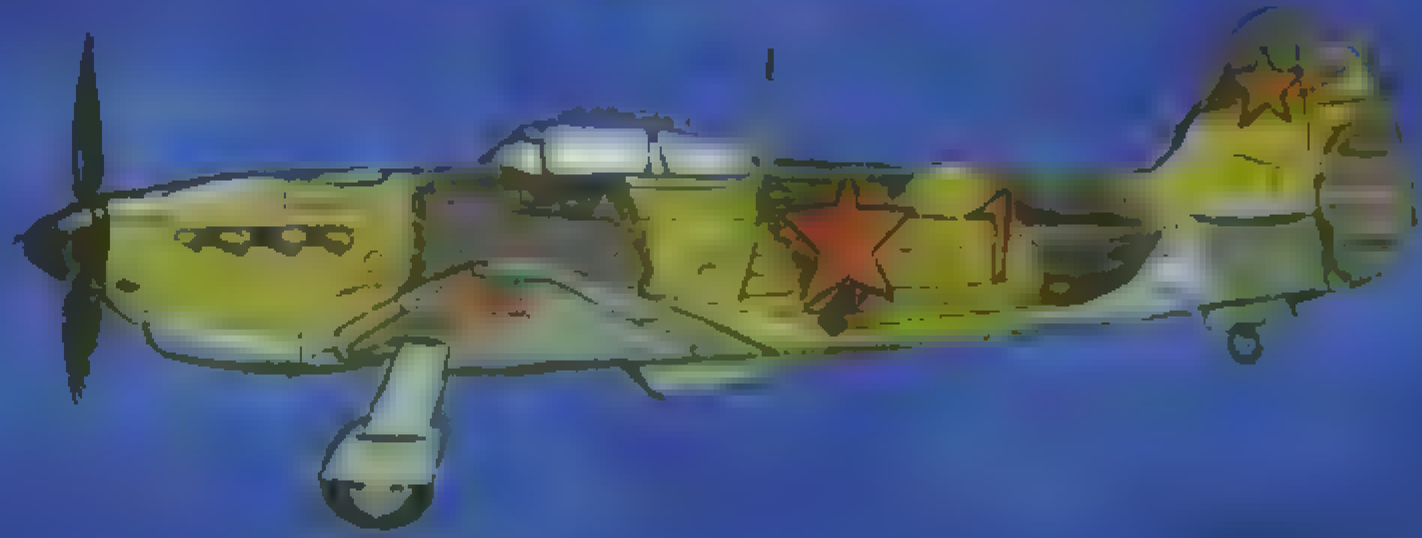
EINDE VAN HET EERSTE DEEL

YAK-1B

EENMOTORIGE JAGER, GEMAAKT VAN DIVERSE MATERIALEN EN MET HOUTEN BEKLEDING. DE UITERST WENDBARE YAK-1 IS SNEL EN GOED BEWAPEND. HET TOESTEL IS EEN UITSTEKENDE BASIS VOOR LATERE, VERBETERDE VERSIES. DAARDOOR ONTWIKKELT DE YAK-1 ZICH TOT EEN FORMIDABELE EN LEGENDARISCHE JAGER.

MOTOR:	HISPANO-KLIMOV M-105 PF VAN 1100 PK.
SPANWIJDTE:	10 M
LENGTE:	8,48 M
HOOGTE:	2,4 M
LEEGGEWICHT:	2133 KG
MAX. SNELHEID:	592 KM/U OP EEN HOOGTE VAN 5000 M.
PLAFOND:	10.050 M
BEREIK:	700 KM
BEWAPENING:	ÉÉN 20 MM SHVAK-KANON, ÉÉN 12,7 MM BEREZIN MITRAILLEUR.

Vereniging van Oud-strijders van het Jachtregiment
Normandie-Niemen

Georges Masurel
Secretaris-Generaal

Geachte Heer,

Graag wil ik u bijzonder bedanken voor het toezenden van de documenten, die een grote indruk op mij hebben gemaakt. Neemt u mij dit verlate antwoord alstublieft niet kwalijk, ik was een tijd weg uit Perpignan.

Onze gemeenschappelijke vriend Pierre Clostermann heeft, met de geestdrift die we van hem kennen, zowel over zijn eigen leven verteld als over dat van onze kameraden van de R.A.F. en het squadron "Alsace". Hij maakte in 1943 kennis met het squadron toen hij gedetacheerd was bij de R.A.F. "Alsace" was toen net opnieuw geformeerd door zijn nieuwe commandant René Mouchotte.

Alle manschappen van het oorspronkelijke squadron "Alsace" kwamen na de gevechten bij Tobroek en El Alamein, die voor ons in september 1942 ten einde waren gekomen, aan in de Sovjet-Unie. Het commando was toen in handen van J. Pouliquen en Jean Tulasne.

Alleen de naam was veranderd. Wij heetten voortaan: "Normandie".

Het lijkt mij op dit punt nuttig om terug te komen op de luchtmacht van het vrije Frankrijk in Afrika en die van de R.A.F. in het Midden-Oosten. Deze verschilden erg van die in Groot-Brittannië! Na Dakar-Koufra, de veldtocht in Ethiopië en de herovering van Syrië en Libanon, stond Libië op het programma.

Het commando. Voor de luchtstrijdkrachten van het Vrije Frankrijk (F.A.F.L.) in het Midden-Oosten: Lionel de Marmier, commandant Corniglion-Molinier, de toekomstige senator en minister. De commandanten Tulasne en Pouliquen en kolonel Martial Valin. Na de succesvolle operaties in Syrië en Libanon zou generaal M. Valin, die bij beide een actieve rol speelde, in Londen commandant worden van het geheel van de F.A.F.L.

Tussen centraal Afrika en Libië is het een en al woestijn, wind, zand en nog eens woestijn wat de klok slaat. Met heel af en toe een sprankje geluk, zoals tijdens kerst 1941, toen vanuit de uitgestrektheid van de Cyrenaica vrachtwagens verschenen met voor elk van ons brieven en cadeaus van mensen die wij toen niet eens kenden, de "Fransen van Egypte".

Bij aankomst in Libië in 1941 lag ons kamp op veertig kilometer van Tobroek. Er was niets! We hadden zakken en schoppen gekregen. Elk van ons had een gat gegraven dat maar al te zeer aan een graf deed denken. Het zand hadden we in de zakken geschept om ons te beschermen tegen kogels en granaatscherven. Ieder had een eigen tent om dit alles mee te bekronen. Tot zover onze huisvesting.

Onze tenten stonden verspreid rond de grote centrale tent, die met zijn mobiele keuken diende als eetzaal. We hadden ook elk de beschikking over een kluwen touw, erg handig tijdens de zandstormen. Zo konden we een eind vastknopen aan een van de zakken rond onze tent, zodat we deze bij terugkomst konden terugvinden. Het was heel wat anders dan het comfort en de mogelijkheden voor afleiding van onze strijdmakkers in Engeland.

Begin 1942 hadden wij de overwinning behaald en kwamen we aan bij de haven van Tripoli bij El-Agueila. Toen waren de beste eenheden van het Britse Achtste Leger naar Griekenland gestuurd en zagen wij ons gedwongen ons terug te trekken voor de troepen van generaal Rommel.
"Alsace" was gelegerd bij El Dabaa, tussen Bir Hakeim en Tobroek, toen de "Panzer" onze linies doorbraken. Tobroek werd ingenomen, wij slaagden erin nog die nacht op te breken, terwijl de eenheden van de F.F.L. van generaal Koenig weerstand boden bij Bir Hakeim.

Voordat de Duitse troepen bij El-Alamein tot staan konden worden gebracht, moest er zeer zware strijd worden geleverd. Met de operaties achter de rug, werd "Elzas" eind september 1942 teruggetrokken van het front.

Slechts enkele gewonden - onder wie H. Lafon, een veteraan van de strijd om Engeland - zijn daadwerkelijk naar Groot-Brittannië teruggegaan. Alle anderen waren betrokken bij de formatie van de nieuwe jachtgroep 'Normandie'.

28 november 1942!

Nog geen twee maanden nadat we het front in Libië achter ons hadden gelaten, waar we twee jaar lang hadden gevochten, zetten wij voet op Russische bodem. Kort daarvoor hadden we enkele Engelse piloten ter versterking mogen verwelkomen om onze verliezen aan te vullen.

Deze eerste gevechten in Rusland waren buitengewoon zwaar!

Ten eerste hadden we in Rusland te maken met de meest strenge winter ooit, wat ongetwijfeld ook de onvoorbereide Duitse troepen in moeilijkheden heeft gebracht. Toen de "Pantzer" naar Moskou wilden oprukken, bevroren de motoren van de tanks en hun bewapening gewoonweg.

Daarna namen wij deel aan de verschrikkelijke slag om Koersk en Orel, die samen met die van Stalingrad een van de keerpunten was in de Duits-Sovjetrussische oorlog.

We hebben er veel van onze veteranen uit Libië verloren, onder wie onze commandant Jean Tulasne en twee van onze squadron-commandanten, Albert Littolf en Albert Preziosi.

Dankzij versterkingen die eind 1943 aankwamen vanuit het door de Amerikanen bevrijde noorden van Afrika, kon "Normandie" vervolgens haar tweede en derde campagne voortzetten tot en met het einde van de oorlog!

"Normandie" werd "Normandie-Niemen" door een oekaze van maarschalk Stalin, nadat de doorbraak bij Niemen de doorslag gaf tot de eindoverwinning!

Maar hoeveel trouwe kameraden waren er niet meer om de bevrijding van Frankrijk en het einde van de oorlog mee te maken?

Met gevoelens van de meeste hoogachting,

Georges Maurel

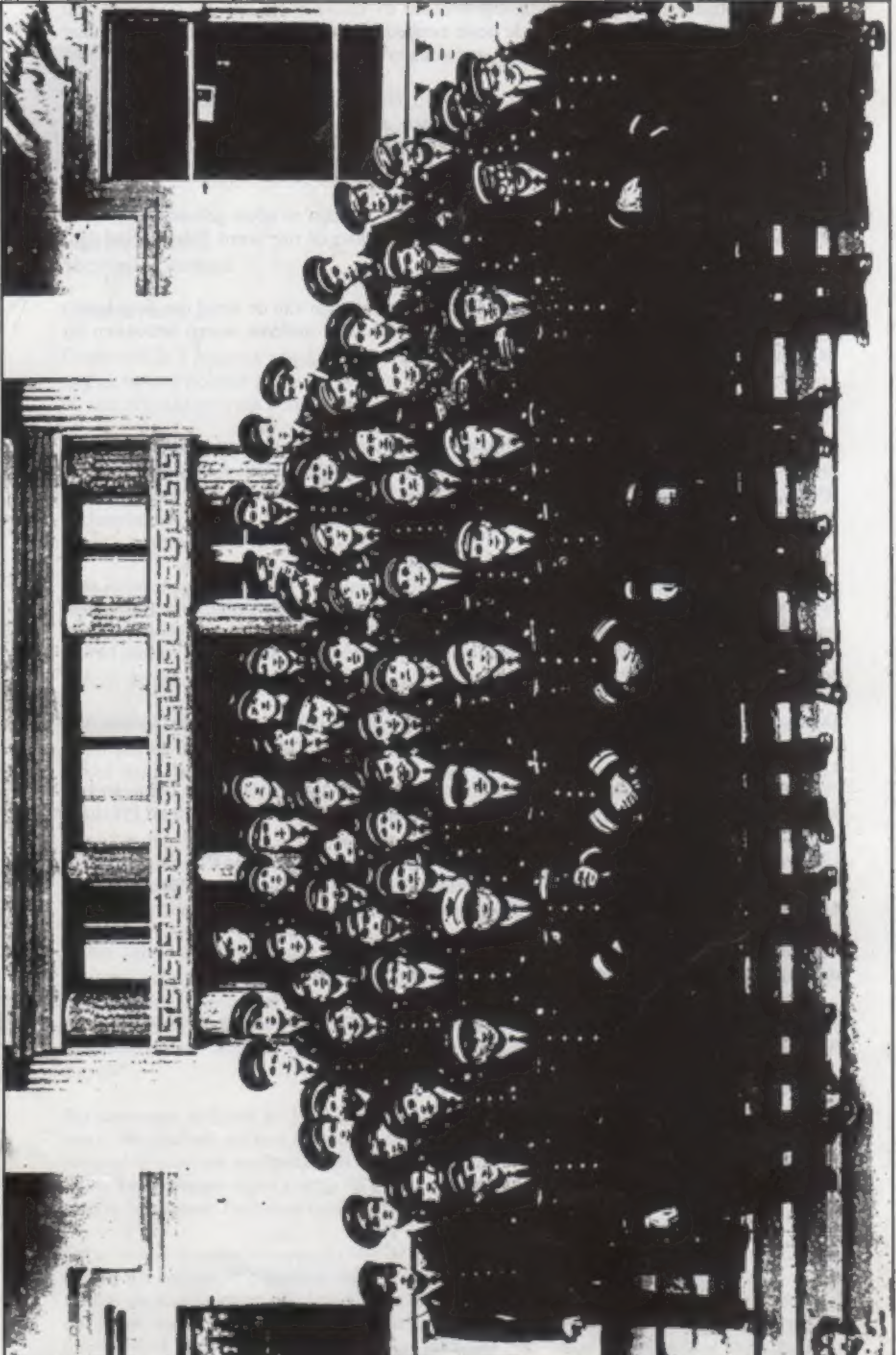

Foto van G.C.3 'Normandie' bij het vertrek naar het front in de Sovjet-Unie in november 1942.

(Manschappen die deelnamen aan de eerste campagne in 1942/1943)

Op de eerste rij van links naar rechts: Yves Bizien, dan twee officieren van de staf (die geen onderdeel waren van G.C.3) vergezeld van kolonel Corniglion Molinier, commandant van het F.A.F.L. in het Midden-Oosten, die zijn commandovlag teruggeeft aan het G.C.3 / commandant Joseph Pouliquen, eerste commandant van het G.C.3 / commandant Jean Tulasne / kapitein Albert Littolf / Raymond Derville / Alexandre Michel / Roland de la Poype

Vervolgens, van onder naar boven en van links naar rechts: Jean Gelibert / Denis Larrivet / André Saliba / Alexandre Stakovitsj / Marcel Albert / Roger Eidel / Albert Durand / Antoine Longchamp / Marcel Lefevre / Yves Mahé / Armand Carrel / Georges Lebiedinsky / Didier Beguin / Noel Castelain / André Poznanski (deels verborgen achter De la Poype) /André Peyronie / Joachim Abad / Jean Darenlot / Maurice Vidal / Daniel Abichou / Maurica Saliba / Raymond Trolliet / François Chambalu / Roger Touvrey / Roger Tourtelier / Louis Duprat / Georges Masurel / André Lefebvre / Daniel Goulin / Joseph Risso / Georges Mounier / Laurent Giovancarli / Hubert Deguillem Pemillat / Jean Calorbe / Roger Morisson / Pierre Gouverneur / Jean Audibert / Pierre Galley / Yves Jacquier / Jean Turcaud / Georges Marcelin / Chambalu / Zoekanovitsj / Robert Carme / Robert Henry / Guy Leloup / Gérard Weill / Armand Lombroso

Niet te zien op deze foto: kapitein Preziosi en Marcel Hannaux, op dienstreis.

Vliegers die er in de loop van de eerste campagne bij kwamen:
Vermeil / Laurent / Denis / Fauroux / De Forges / Balcou / Barbier / Bernavon / Bon / Léon / Fauroux / Joire / Jeannet / Largeau

De eerste campagne is enkel en alleen uitgevoerd met manschappen van de luchtstrijdkrachten van het Vrije Frankrijk. Hij vond plaats tijdens een van de strengste winters van de oorlog en was daardoor buitengewoon zwaar.

G. MASUREL

Geachte heer Perales,

Hartelijk dank voor uw brief waarin u de verschijning aankondigt van uw album, gewijd aan het *Régiment Normandie-Niemen*.

Wat betreft de eerste periode en de tekeningen die u mij hebt toegezonden, deel ik u mede dat ik u zeer dankbaar ben dat u de herinneringen hebt doen herleven van zes van mijn collega's die, na aan het Libische front te hebben gevochten, zich als vrijwilliger hebben aangemeld om de strijd in de Sovjet-Unie voort te zetten.

Wij, de acht andere vrijwilligers die vanuit Groot-Brittannië zijn gekomen, hebben ons in begin september 1942 bij hen gevoegd.

Al mijn kameraden die aanwezig waren bij de ontvangst door generaal De Gaulle, zijn omgekomen tijdens de vreselijke strijd om de bevrijding van de stad Orel.

Ik wens u van harte geluk met uw initiatief, dat ongetwijfeld de veel aandacht zal trekken van de jonge generatie.

Risso

J. A. Risso

BIGGLES

Reeks BIGGLES presenteert

1. Francis Bergèse
2. Eric Loutte
3. De "Big Show"/1
4. De "Big Show"/2
5. De "Big Show"/3
6. Helden van de Pacific
8. Normandie-Niemen/1

Reeks BIGGLES Heritage

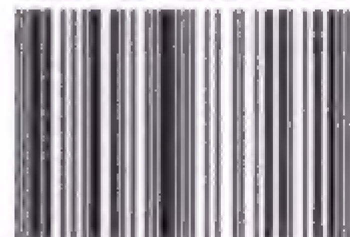
1. Biggles contra Dr Zanchu
2. Sabotage in Canberra
3. De vlucht van de Condor

Reeks BERGESE Heritage

1. Vliegende taxi
2. Verboden gebied

DE COLLECTIE "BIGGLES PRESENTEERT..." BIEDT ENTHOUSIASTE LUCHTVAARTLIEFHEBBERS ANDERE ASPECTEN VAN DE WERELD VAN DE LUCHTVAARTILLUSTRATIES. TAL VAN KUNSTENAARS - AL OF NIET ACTIEF OP HET GEBIED VAN DE STRIP - HEBBEN VLIEGTUIGEN GETEKEND, HETZIJ IN ZUIVERE ARTISTIEKE VORM, HETZIJ VOOR GEBRUIK VOOR AFFICHES OF VERPAKKINGEN VAN BOUWMODELLEN. DIT SOORT WERK RAAKT AAN EEN GEHEEL ANDER GEBIED VAN DE VLIEGTUIGILLUSTRATIE. HET IS VAAK EEN MEER TECHNISCHE BENADERING, WAAR VIRTUOSITEIT EN KNOWHOW OP DE VOORGROND STAAN. BIJ LUCHTVAARTILLUSTRATIES ZIJN COMPROMISSEN NIET MOGELIJK; OF DE TEKENAAR BLIJKT HET GENRE TE BEHEERSEN, OF ZIJN BEPERKINGEN TREDEN AAN HET LICHT. DOOR MIDDEL VAN DEZE SERIE KUNNEN DE LIEFHEBBERS KENNISMAKEN MET EEN SPECIFIEK ASPECT VAN HET TALENT VAN DEZE OF GENE AUTEUR.

ISBN 90-76737-17-7
9 789076 737171